

וטהר לבנו

חידושים וחידושים

במדבר

לעילוי נשמת

יורם בן יפת נגר זצ"ל, אברהם מיכאל בן חנה זצ"ל, אלון בן סוסי קירחיש זצ"ל, בצלאל בן סלאח מדהלה זצ"ל, שאלתיאל בן מזל זצ"ל, אורן בן כרמלה זצ"ל גדעון בן שלום זצ"ל הדס בת כרמלה ע"ה, אהרן בן יחיא שוקר זצ"ל אליהו גובי בן מרים זצ"ל אלון בן יונה מאיר לסרי בן אסתר ויעקב סעדיה קהתי ז"ל שלום גהלי ז"ל יוסף בן אהרן ג'מיל

רפואה שלמה והצלחה: זיו יעקובי בן רבקה, עוזי בן שלמה, אורי ישראל בן אושר, ראובן בן ורדה שרה בת נזימה יזהר בן יוסף ציון בן אהרון ג'מיל (אהרון ג'מיל ז"ל)

הצלחה ובריאות: למשפחת יעקובי, זיו בן רבקה, דורן, ליאור, רואי, בני לילך וכן, לרבקה בת אורה, עידן בן רוחמה, אביחי בן דליה.

עומר בורה בן הדס לשלום בית תמיד, ובן זכר בקרוב

וזיווג הגון בקרוב: לידיד נפשי שתורם בקביעות לעלון: זיו בן רבקה

ק"ס אלו קמ"ג לא מצאנו בה ספסי מיהופר מאוס לני כחמ קמיין זמאמ ג'מיל ז"ל
אליהו הגריה זצ"ל המהודר ג'מיל ג'מיל ז"ל שניה נ"ל בארץ ה
ב"י וצ"ל

< העלון מחולק חינם – בשמחה מיועד לקחת לבית ללא תשלום >

זכה נא והשתתף בהדפסת מהדורה חדשה של ספרי "וטהר לבנו"

שמרן שר התורה רבי חיים קנייבסקי זצ"ל העיד

הספר "מעורר מאוד"

ליראת שמים, למידות טובות, וללימוד תורה

ומרן שר התורה, בקבלתו הספרים שר כמה פעמים בהתלהבות:

"וטהר לבנו בתורתך ודבק לבנו במצוותיך ויחד לבנו לאהבה וליראה את שמך"
נוסח שלא נמצא בסידורי התפילה ובמקורות

וטהר לבנו - 7 כרכים לחיזוק וזיכוי הרבים (2/7 כרכים נתרמו)

לתרומה והנצחות, ולדמי קדימה כ 170170 ₪ לסט, אנא פנו:

יוחנן ריינר 0527120333 106855@gmail.com

אני מאמין שכל שבוע שהדפסת הספר מתעכב זה משמים,

ובנתיים בס"ד נוספים חידושים לספרים, אבל תפילתי שכבר שאזכה להדפיסם ולחלקם בישראל.

בס"ד יש כבר 1970 עמודי חידושים שנוספו ל7 הכרכים, חסר עוד 30 עמודים

בשביל שיחה בכל כרך 400 עמודים

כרך בראשית + מועדים נתרמו - יש כבר בו 400 עמודים, ויש גם כרך של הגדה של פסח

וטהר לבנו – במדבר

”במדבר סיני באחד לחודש השני” – ראה בהמשך מאמר מעמיק בעניין מספר בני ישראל ומספר האותיות שבתורה

שניהם היו באותו שנה לפי ראש השנה של תשרי, אך עיין בחידושי הגאון רבי משה שטרנבוך שליט”א שבספירה של תרומת האדנים היו עם ישראל כולל הלוויים 603550.

והנה כשנתבונן נבחין שכשירדו וכשיצאו ממצרים לא משה או אדם אחר ספר אותם, אלא התקבל מספרם מה', וזה פלא שאפילו מספר קטן של 70 נפש גם כן לא היה ציווי שתהיה ספירה אנושית, ואילו לאחר חטא העגל כל הספירות היו בציווי על ספירה אנושית. ומה ההבדל?? וכי מה גרם חטא העגל שמאז יצטרכו ספירה אנושית???

ואכן מזה ההוכחה שאנחנו חביבים לפני המקום, כי בורא עולם לאחר חטא העגל רוצה להוכיח לנו את חשיבות עם ישראל למרות חטא העגל, ואדרבה דווקא בגלל התשובה שעשו לכן התעלו ולכן מאז ניתן תוספת חשיבות לכל יהודי ויהודי גם בנפרד ולכן הספירה מאז הייתה אנושית.

כמו כן ה' רצה להוכיח שלמרות שהוא יתברך ספר בעבר את עם ישראל גם כאשר הם יצאו ממצרים והיו 60 ריבוא, בכל זאת מאז חטא העגל והתשובה שעשו עם ישראל, ה' מוכיח לנו שמה שחטאנו זה בגלל שאנחנו לא מלאכים, ודווקא בגלל שאנחנו בני אדם עם עליות ונפילות לכן כמו שהחטא שלנו הכאיב לו כך גם המצוות שאנחנו עושים - מעשי ידינו משמחים אותו מאוד, ועוד יותר מעבודת המלאכים - כי להם אין יצרים!!!!

ולכן הקב"ה ביקש שנעשה לו משכן וכפי שמשח רבינו הדגיש ”יהי רצון שתשרה שכניה במעשה ידינו” – וכדברי הפסוק ”ויהי נעם ה' אלקינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו”, ולכן גם רצה שמשח רבינו יספור את עם ישראל, שחשיבות עם ישראל היא ממעשה ידינו, ואנחנו האנשים מלמטה בונים את הקדושה בעולם כולו, ומקדשים את עם ישראל ואת שם ה' בכל העולמות.

והדברים מבהילים שדווקא אחרי שעם ישראל חטאו בעגל עד כדי כך שה' רצה להשמידם מיד, וכאשר משה נלחם להגן על עם ישראל, דווקא אז ה' מתקרב יותר למשה ומראה לו את אחריו – קשר של תפילין, שזה המקסימום שיצור חי יכול לראות בחייו, והתקרבות זו הייתה עצומה ביותר, כי אחרי הכעס והסליחה מגיעה אהבה חזקה יותר, וזה התחיל מהמנהיג והשפיע בהמשך על כל ישראל.

ללמדנו כמה אבא שבשמים אוהב אותנו עם החולשות שלנו, כי הוא ידע את יצרנו וזוכר כי עפר אנחנו, וכאשר אנחנו נופלים בורא עולם בוכה ומצטער מאוד על בן יקר שהתלכלך ונהיה מטונף, אבל כאשר אנחנו מתנקים ובוכים על שהתלכלכנו ומקבלים על עצמנו משנה זהירות לא ליפול ולא להתלכלך אז בורא עולם אבא יקר מחבק אותנו באהבה ”בני היקר” תודה!!! תודה שחזרת אלי!!! כי תשובה מלבד שהיא חובה היא גם מצווה!!! כי זה משמח את אבינו שבשמים ומגביר את אהבת ה' אלינו, כי הוא יודע את חולשתנו ורואה שאנחנו משתדלים להתגבר על חולשתנו, כי רצוננו להרבות את אהבתנו אליו ולרצותו, והיות ובורא עולם כביכול ממשמש בכיסו כאדם שבדוק כסף בכיס, אם כן כדאי לנו מאוד מאוד, להיות נקיים באותו זמן!!! שלא יגעל מחטאינו חלילה, תוך כדי המשמוש בנו!!!

”ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה ה' את משה כן עשו”

ואולי ה”ויעשו” זה מה שקבלו אליהם לפרוש מהמשכן ולחיות במחנות מסביב ללויים כפי שיאמר להם משה וכבר נחשב להם כאילו עשו, אבל ה”כן עשו” זה הולך על הספירה, וכאן היה קושי להאמין שביום 1 יספיק משה ואהרן והנשיאים לספור את כולם אחד אחד אישית עם בדיקת תעודת יוחסין ועדים במקרה הצורך, ומלבד זאת גם לחלקם לשבטים.

ולמרות שלכאורה כך פשטות לשון הפסוק בכל זאת ראיתי ברמב”ן מפורש (ולא מצאתי שחולקים עליו) שכותב שלמרות שכל עם ישראל התייצבו ביום אחד – א' אייר אל משה, בכל זאת הספירה לקחה מספר ימים, ואכן פלא הדבר שאם הספירה לקחה כמה ימים מדוע היה ציווי

כתב רש”י, מתוך חיבתו לפנינו מונה אותם כל שעה, והכלי יקר מוסיף שבספירה שבפרשתנו היה גם עניין של – ”שאו” חשיבות וגדלות לכל יהודי שסופרים אותו בנפרד, שכל יהודי ויהודי בנפרד יש בו חשיבות. וראיתי שבספר טעם ודעת דימה את דברי רש”י לכתוב בגמרא ”אדם ממשמש בכיסו כל שעה”, שבדברים יקרים אדם בודק כל הזמן שזה עדיין אצלו, ואכן אנחנו יקרים וחביבים אצל בורא עולם, ולכן הקב”ה כממשמש בכיסו כל שעה, לראות שאנחנו כלל עם ישראל וגם כל אחד ואחד מאתנו באופן אישי עדיין צדיק ונמצא אצלו ושהקב”ה לא איבד אותנו או כל יהודי באופן אישי חס וחלילה.

אמנם על פי משמעות דברי רש”י כל ספירה נעשתה בהקשר לאירוע משמעותי בעם ישראל - כשירדו למצרים וכשיצאו ממצרים וגם לאחר חטא העגל לדעת את הנשואים, ושוב לאחר הקמת המשכן, ואם כן לכאורה זה לא דומה לכסף שממשמשים בכיס בכל שעה גם בלי סיבה מיוחדת?? ובכלל צריך ביאור מה המשמעות שהספירה מוכיחה על חביבות, הרי הייתה סיבה לכל ספירה וספירה, אז אולי הסיבה גרמה לספירה ולא החביבות??

ואולי הספירה שהייתה לאחר הקמת המשכן היא שהייתה כביכול מיותרת, כי חצי שנה לפני זה לאחר חטא העגל הם נספרו על ידי מחצית השקל, ולכן נראית ספירה זו של חודש אייר כמיותרת, ולכן למדו מספירה זו על חביבות בורא עולם לעם ישראל, ושבוא עולם כביכול ממשמש בנו כאדם שממשמש בכיסו כל שעה. אבל זה עדיין צריך עיון, שהרי היה עניין בספירה של חודש אייר, בכדי לדעת על כמה תשרה השכינה וכמה יושפעו מקדושת המשכן, וברור שנוספו עוד בחורים לגיל 20 בין הספירה הראשונה לזו, וא”כ אין ספירה זו מיותרת??

אמנם ראיתי במדרש רבה שלא נוספו בחורים לגיל 20 כי לא ספרו כל אחד לפי תאריך הלידה שלו, אלא ספרו לפי ראש השנה, ולעניין זה לא היה זה א' ניסן שהוא תחילת שנה ליציאת מצרים אלא ראש השנה בא' תשרי כפי שאנחנו מונים, (ואילו לרמב”ן נמנו 20 שנה לפי יום הלידה). ולפי זה גם ספירת עם ישראל על ידי תרומת מחצית השקל לאדנים (ובפשטות זו הייתה הספירה של אחרי חטא העגל) וגם בספירה זו של א' אייר על ידי מחצית השקל לקרבנות

ללמדנו כמה אבא שבשמים אוהב אותנו עם החולשות שלנו, כי הוא ידע את יצרנו וזוכר כי עפר אנחנו, וכאשר אנחנו נופלים בורא עולם בוכה ומצטער מאוד על בן יקר שהתלכלך ונהיה מטונף, אבל כאשר אנחנו מתנקים ובוכים על שהתלכלכנו ומקבלים על עצמנו משנה זהירות לא ליפול ולא להתלכלך אז בורא עולם אבא יקר מחבק אותנו באהבה ”בני היקר” תודה!!! תודה שחזרת אלי!!! כי תשובה מלבד שהיא חובה היא גם מצווה!!! כי זה משמח את אבינו שבשמים ומגביר את אהבת ה' אלינו, כי הוא יודע את חולשתנו ורואה שאנחנו משתדלים להתגבר על חולשתנו, כי רצוננו להרבות את אהבתנו אליו ולרצותו, והיות ובורא עולם כביכול ממשמש בכיסו כאדם שבדוק כסף בכיס, אם כן כדאי לנו מאוד מאוד, להיות נקיים באותו זמן!!! שלא יגעל מחטאינו חלילה, תוך כדי המשמוש בנו!!!

שואל האלשיך הקדוש, למה יש כפילות בפסוק, ויעשו וכן עשו?? מתרץ האלשיך, שהכפילות באה ללמד שגם מחשבה טובה לעשות מצוה נחשבת לעשייה, ולכן כשביצעו את המצווה יש כאן כאילו 2 עשיות.

והסבר זה מתאים כפשטות ביאור המפרשים שקיבלו על עצמם לא לגעת במשכן ולחיות במחנות לפי הסדר שיקבע להם בהמשך, ושיתנו מקום חנייה ללויים לקרב למשכן.

ולכאורה לא מובן מה כאן הגדלות במחשבה לקיים מצווה זו לחיות מסודרים במחנות לפי מה שיקבע בהמשך ולא לגעת במשכן?? עד כדי כך שדווקא במצווה זו נלמד שגם המחשבה הטובה וגם העשייה נחשבים למצווה???

וטהר לבנו – במדבר

מחשבה טובה, **שהאמינו** שאם משה אמר בשם ה' שהיום צריכים לבוא ולהיספר אז כולם באים, ולמרות שזה לא הגיוני וזה נראה כמיותר, **בכל** זאת כולם באו באותו יום בתמימות ובלי פקפוקים.

וגם לאחר שנוכחו לדעת בסוף היום שהספירה לא הסתיימה עדיין לא פקפקו ולא הרהרו חלילה לא בדיבור וגם לא במחשבה, ולכן דווקא כאן היה דגש מיוחד שגם המחשבות נחשבות למצווה, ועיי' לקמן.

כל העדה הקהילו באחד לחדש השני ויתילדו על משפחתם לבית אבתם

לעשות כל שביכולתם להוכיח שלמרות טומאת מצרים שהיו שקועים בה בכל זאת הם שמרו על קדושת המשפחה, והם רצו להישאר מחוברים לשורשים שלהם לחיבור לגדולי ומאורי עם ישראל, וכפי שביאר **השפת אמת** את הפסוק **"ויתילדו על משפחתם לבית אבותם"**, ולכן בורא עולם רצה להבליט את הערכתו להשקעת בני ישראל ששמרו את טהרת משפחתם וגם בשנות גלותם וטומאתם בכל זאת הקפידו על כתב יוחסין ואת רצונם להשקיע בקדושת המשפחה ועם ישראל ולא לסמוך על הנס.

לכן כביכול לא הסתפק ה' בהוכחה שנולדו 6 בכרס אחת, אלא ה' דרש שיוכיחו את יחוסן כשאיפתם הטהורה, ושיבואו כולם ביום 1 עם כתב יחוסן בכדי להוכיח להם ולכל העולם, שזה הלך מהר מאוד כי כל ישראל היו מוכנים לבדיקה בלי ספיקות, כולם מיוחסים חד וחלק, ולכן תוך יום היה לכולם הוכחות מוכנות וזמינות, **ובעצם** זה היה כמו **"הפגנה עצומה"** להוכיח לעם ישראל ולכל העולם, כן, כולנו מיוחסים, עם ישראל למרות הגלות שמר אמונים לשורשי האומה הישראלית, וראה בהמשך תוספת חשובה בעניין.

ללמדנו שלמרות שיש ניסים ואפילו ניסים גלויים שעוזרים לנו להתקדש, בכל זאת עלינו להשקיע בעצמנו כוחות להתקדש, ולהכין את עצמנו כראוי להיות יהודי ראוי וצדיק, ובורא עולם מעריך את מאמצינו והם ממש לא מיותרים.

וגם נלמד שכשעם ישראל היו שקועים במ"ט שערי טומאה עדיין היו להם גבולות לא להרוס את קדושת המשפחה, ולא היה יהודי אחד שאמר גם ככה אני שרוף מטונף עמוק עמוק במ"ט טומאה ואין לי מה להפסיד, אלא בלי יוצא מהכלל כולם למרות הכל שמרו על קדושת המשפחה, אז אנחנו עצמנו ניזהר שבעתיים, כי אנחנו לא הגענו למ"ט שערי טומאה, אז בוודאי לא נהרוס בידיים את קדושת המשפחה חלילה, והיום יותר מתמיד צריך זהירות עצומה לשמור על קדושת המשפחה, וזה מתחיל בשמירת העיניים, אז בואו ונתחזק בעד עמנו, שנזכה להימנות עם מקבלי פני משיח צדקנו בקרוב בימינו אמן ואמן.

ויתילדו על משפחתם לבית אבותם

ונראה לחדש שאפילו שהספירה הייתה במשך כמה ימים על פי הרמב"ן ולא מצאתי חולק, בכ"ז נצטוו כולם לבוא ביום א' אייר עם כתב היחוסין, בכדי שכל ישראל כשעמדו בתור יראו מה כתוב בכתב יוחסין של אחרים, **ובפרט שפעם כתבו בלוח חרס או בקלף, ויותר זול וזמין היה לכתוב על גבי חרס, ובלוח חרס קל יותר לכולם לראות מה כתוב בו** – אמנם רש"י כתב ספר יוחסין וספר פשטותו קלף מגולגל.

ואם היה כתב אחד מוטעה או שקרי זה היה בגדר **דבר העשוי להתגלות**, ויש חזקה (קביעה והגיון משפטי) שאדם לא משקר בו, כי כל עם ישראל היו שם והיו בנקל מגלים את שקרו, וחזקה זו גרמה לאמת שכל כתבי היחוסין הם אמתיים, כי לא היה פוצה פה ומצפצף וטוען לזיוף ולשקר.

ואכן כשהיה שקר או אי צדק מצאנו אצל המקלל ששבת דן צעקו שהוא לא משבטן, ולכאורה היות וזה כתוב בפרשת אמור ייתכן שזה היה עוד לפני החלוקה למחנות סביב המשכן ע"פ ה', ויש דעות שזה היה בשנה א' כמו המקושש עצים שהיו באותו זמן **סנהדרין עה'**, וכן **מפורש בגור אריה**, ואילו כאן כולם באו ונשמר השקט ולא נמצא כל תקלה, והסיבה לכך, כי אכן כל הלוחות וספרי היחוסין היו אמת ללא פגם, **וייתכן** עוד בדעת רש"י שכשהיה ספק מתעורר לבי"ד היה גם צורך בעדים, וכדברי האור החיים.

ואילו בדעת הרמב"ן נראה, שהיות ונולדו שישה או שישים בכרס אחת שלא כדרך הטבע, זה עצמו כבר הוכיח שאין בהם

שכולם יתייצבו בא' אייר, הרי ממילא לא ספרו את כולם באותו יום, אז מה התועלת בזה שכולם באו באותו יום???

ונראה לפי דברי הרמב"ן היה כאן קושי גדול אחר, שהיהודים **למרות הפליאה והתמיהה** בשביל מה צריכים כולם לבוא ביום אחד אם ממילא הספירה לוקחת כמה ימים, **בכל** זאת כל ישראל בלי יוצא מן הכלל באו באותו יום למשה, ולא רק כי חייבים, אלא כי קדמה לזה

כאמור קודם שדעת הרמב"ן שהספירה התבצעה בכמה ימים, ודבר תמוה הוא למה היה צורך שכל ישראל ביחד יתייצבו ביום א' באייר?? וגם אם נאמר שכל הספירה הסתיימה ביום אחד, **גם כן** צריך להבין מדוע ה' לא פרס את זמן הספירה לכמה ימים, למה הכל ביום אחד?? למה היה צורך להסתמך על ניסים??

ונראה לתרץ על פי המלוא העומר שכתב שעם ישראל פרה ורבה מעל דרך הטבע - ששה בכרס אחד, כי היו רשעים שהוציאו לעז בבני ישראל שהם ממזרים, כי אם המצרים שלטו בגופם כל שכן שלטו בנשותיהם, **לכן היה ריבוי מעל הטבע**, להראות שהם יהודים כשרים, כי בורא עולם לא ירבה בניסים שייולדו ממזרים בעולם.

וממילא שבת לוי שלא שלטו בו המצרים, אם כן לא היה צורך להוכיח שהם לא ממזרים, ולכן כפי שכתוב בפרשה **שבת לוי היה הקטן מכולם**, שלמרות שהלויים נמנו מגיל חודש ואילו כל השבטים נמנו מגיל 20 שנה בכל זאת מספר הלויים היה הקטן מכל שאר השבטים.

אומנם עם ישראל למרות הנס שפרו וישרצו, בכל זאת כל זמן גלות מצרים היה חשוב להם **לכתוב את הייחוס שלהם**, כי הם לא רצו להסתמך על נס, אלא הם רצו

כתב רש"י שכולם הביאו ביום א' אייר את כתב היחוסין שלהם ועדים שיחזקו את ייחוסם לשבת, **והרמב"ן** חולק שלא היה צורך בשטר ועדים ליחסם לשבת, **וקצת** פלא למה דעת הרמב"ן שאין צורך בעדים או בשטר להוכיח על השבת, הלוא הם באו עם כתב יוחסין?? **ונראה** שהרמב"ן חולק שאפילו בכתב יוחסין לא באו, שהרי אמר שלא היה צורך לא בשטר ולא בעדים, ולכאורה **"שטר"** כוונתו **לכתב** יוחסין שהזכיר רש"י, **ובכלל** יש לתמוה מה **תוקפו של ספר יוחסין**?? וכי זה שטר עם עדים??

ומשמע מדברי רש"י שהספר יוחסין זה עניין אחד, וחוף מזה היה גם צורך בעדים לחזק את נאמנות השתייכותו לשבת, ולא שבספר יוחסין היה חתימות העדים בכל לידה ולידה במשך כל הדורות, כי אם כן היה רש"י כותב ספר יוחסין תחום בעדים, **וכן** מוכח מדברי האור החיים **הקדוש** שכתב בביאור דברי רש"י: ואולי הוצרכו להביא חזקת לידה פירוש **"שנולד בכשרות"**, כי בלי זה זה יוכל הממזר להביא **ספר יוחסין עד יעקב לפי מה שהודיעתו אמו**, וכן משמע **באברבנאל**.

ובעצם יש לדון וכי עדים כשרים היו מלבד שבת לוי?? הרי שאר השבטים היו עובדי ע"ז ושקועים במ"ט שערי טומאה וממילא בפשטות הם עדים פסולים?? **ואולי** מה שכתב רש"י **שיביאו עדים** הכוונה שעכשיו יביאו עדים, ואכן עכשיו העדים כשרים כי הם היו לאחר קבלת התורה, ואולי בכשרותם הם נאמנים גם על מה שראו בזמן שהיו פסולים כי הם היו כאנוסים, וכפי שכתב בשו"ת המבי"ט ח"א סימן ק"ע ויל"ע.

וטהר לבנו – במדבר

שאינן צורך בשטרות ועדים כי הספיקה החזקה שהספרי יוחסין (כשרים).

ולמרות שהנס שנולדו 6 בכרס אחד הוכיח שהם אינם ממוזרים ופסולים, בכ"ז ה' רצה להחשיב את מה שטרחו משך דורות לכתוב ספר יוחסין כי גם רצו להתייחס לפי שבטם, ואולי מלבד זאת באמת יש מעלה חשובה וערכית בספר יוחסין, כגורם מדרבן ומחייב להידמות לאבות ולשורשי המשפחה הצדיקים.

ללמדנו, שבית יהודי אמיתי חייב להיות נקי משקרים ומתקלות הקשורות לאיכות המשפחה, שהרי אפילו עם ישראל במט' שערי טומאה איכפת היה להם על איכות המשפחה היהודית שתהיה מיוחסת ובלי פגם ושתמשיך את המשך אבות המשפחה ברצף ובלי נתק, ולכן כל בן אדם חייב גם להיות נקי כלפי משפחתו, כספר פתוח וגלוי לעין כל, בלי צביעות כלפי חוץ וחיים כפולים, ושלא יהיו סודות ופחדים על סודות שאסור לגלות.

אלא הכל יהיה ברור וחלק ברור כי נחיה חיים אמתיים ולא חיים כפולים חס ושלום, ושכל עם ישראל יוכל להעיד בנו אתם נקיים מכל חשש, וכל שכן שאשת החיל ובני הבית ירגישו שאין מה להחביא וד"ל, ושבאמת ימשיך את דרך אבותיו בדרך התורה והיראה האמיתית, וכשיש אמון גוברת השלווה בבית וכך גדלים ילדים בקן חמים ונוח ולא בית מלא במתיחות ומריבות ושנאה, וזכור נזכור שבידנו הדבר להיות נקיים באמת, וההרגשה של להיות נקי בלי סודות שווה את כל המאמץ העילאי הכרוך במלחמת היצר הקשה, לכן חזקו ואמצו והייתם נקיים מאלוקים ומאדם.

"פקוד את בני לוי מבן חודש, ופקוד על פי השם"

בכל זאת צריך לתת כבוד למלך כמובא בחז"ל שאליהו הנביא רץ לפני מרכבת אחאב המלך בכדי לכבדו.

אבל יתכן, ששבט לוי: למרות המצווה לחלוק כבוד למלך, הם בחרו במצוות לימוד תורה כי חששו שזו עבודה בלי סוף למלך כפי שאכן קרה, או יתכן ששבט לוי היו כל כך שקועים בלימוד התורה גם בהליכתם מבית המדרש לבית וכן בכל מקום ובכל רגע כך שלא ראו את המלך עובד, ולא שמו לב ולא חשבו בכלל על זה, אלא המשיכו בהתמדתם, וככה ניצלו מגלות פרעה והמירו זאת לעמל התורה.

ולכן באותו משקל שבט לוי המשיך בהתמדה ולא עזבו את תלמודם בשביל להתכונן לביאת גדול הדור לביתם, כי אותה דבקות בתורה שלא הבחינו בבקשת פרעה המלך לעזרה בעבודה, כך גם דבקו והתמידו בלימוד ולא הבחינו בצורך להתכונן לביאת גדול הדור לביתם, כי ההתמדה הייתה אותה התמדה לטוב ולרע כביכול, וה' וגם משה ידעו והכירו בהתמדתם לכן ידעו בבטחה מראש שהבעלים לא יהיו בבית אלא יישארו בבית מדרש בתוך הגמרא בעומק הסוגיה, אבל הם לא הפסידו כלום מזה ואדרבה הם הרוויחו יותר!!! שבסוף הם זכו ליותר מביקור של גדול הדור!!! הם זכו שהשכינה ביקרה באופן מוחשי ממש בביתם, כפי שכתב רש"י: שמשנה עומד על פתח האהל והשכינה מקדמת לפניו ובת קול יוצאת מן האהל.

וייתכן שלכן משה רבנו ניגש לאהל, ולא הסתפק שהשכינה תגיד לו כמה יש הכל ביחד כשהוא נמצא טמון בבית מדרש, כי רצה לזכות לראות את הכבוד הגדול שנחלו שבט לוי המתמידים שהשכינה הקדושה כביכול באופן מוחשי נכנסת לתוך אוהליהם.

ואיזה רושם וחינוך מדהים זה לדורות שה' נכנס פנימה, וגדול הדור טורח לכבודם ועומד בפתח למרות שלא נכנס לאהל, וזה המחיש שהשכינה כביכול ביקרה באופן אישי ממשפחה למשפחה, שה' הטריח בזה אחר זה לבקר אצלם ולא בסקירה אחת.

וידידי הגאון ר' צבי יצחק הכהן מונק שליט"א הוכיח לי זאת, שהרי אצל בכורי ישראל לא כתוב "על פי ה'" למרות שגם הם נמנו מגיל חודש כבני לוי, ויתכן כי אצל בכורי ישראל הבעלים היו באוהל (ולא הנשים לבדן) ולכן משה עצמו נכנס לאוהל, משא"כ בבני לוי המתמידים וכאמור.

ואלה תולדות אהרן ומשה

בני אהרן נחשבים כמו הילדים שלו על ידי שלימדם תורה, אבל היות ולמשה כן היו ילדים ממש, אז למה התורה כביכול מתעלמת מהם - מבניו האמתיים?? **ובפרט** שהם כבר חזרו לחיות אתו במדבר, שהרי פרשה זו הייתה הרבה לאחר מתן תורה, ובזמן מתן תורה יתרו בא להתגייר והביא את גרשום ואליעזר אל משה בשנה השנייה לצאתם ממצרים, שזה לאחר מתן תורה.

זנות וממזרות וכפי שכתבנו קודם בשם המלוא העומר ולכן לדעתו לא היה כלל צורך בהוכחות.

ואולי גם הרמב"ן מסכים שכולם הביאו ספרי יוחסין, רק חלק על רש"י שאין צורך להוכחות מדין שטרות ועדים, כי החזקה כאמור הוכיחה שכל ספרי היוחסין כשרים ללא פקפוק, (ולפי זה יתכן שלכן הרמב"ן **שינה מלשון רש"י** ולא כתב שאין צורך בספרי יוחסין, כי גם לדעתו אכן הביאו ספרי יוחסין, אלא כתב

ללמדנו, שבית יהודי אמיתי חייב להיות נקי משקרים ומתקלות הקשורות לאיכות המשפחה, שהרי אפילו עם ישראל במט' שערי טומאה איכפת היה להם על איכות המשפחה היהודית שתהיה מיוחסת ובלי פגם ושתמשיך את המשך אבות המשפחה ברצף ובלי נתק, ולכן כל בן אדם חייב גם להיות נקי כלפי משפחתו, כספר פתוח וגלוי לעין כל, בלי צביעות כלפי חוץ וחיים כפולים, ושלא יהיו סודות ופחדים על סודות שאסור לגלות.

אלא הכל יהיה ברור וחלק ברור כי נחיה חיים אמתיים ולא חיים כפולים חס ושלום, ושכל עם ישראל יוכל להעיד בנו אתם נקיים מכל חשש, וכל שכן שאשת החיל ובני הבית ירגישו שאין מה להחביא וד"ל, ושבאמת ימשיך את דרך אבותיו בדרך התורה והיראה האמיתית, וכשיש אמון גוברת השלווה בבית וכך גדלים ילדים בקן חמים ונוח ולא בית מלא במתיחות ומריבות ושנאה, וזכור נזכור שבידנו הדבר להיות נקיים באמת, וההרגשה של להיות נקי בלי סודות שווה את כל המאמץ העילאי הכרוך במלחמת היצר הקשה, לכן חזקו ואמצו והייתם נקיים מאלוקים ומאדם.

כתב רש"י, אמר משה לפני הקב"ה היאך אני נכנס לתוך אהליהם לדעת מנין יונקיהם?? אמר לו הקב"ה **עשה אתה שלך ואני אעשה שלי**, הלך משה ועמד על פתח האהל והשכינה מקדמת לפניו ובת קול יוצאת מן האהל ואומרת כך וכך תינוקות יש באהל זה, לכך נאמר "על פי ה'".

ונשאלת השאלה, מה הקושי של משה להיכנס לתוך האוהל ולספור תינוקות בעריסה?? **ובפרט** אם בורא עולם דורש זאת, מה הקושי של משה רבנו בעניין?? הרי להניף את כל הלויים ביום אחד אהרן ומשה **ע"פ פי' הרשב"ם יג' ח'** עשו בלי שאלות ובלי קושי, אז לספור תינוקות זה בוודאי קל בהרבה מזה?? **אלא** כמובן למשה הייתה בעיה של צניעות להיכנס לאוהל שבו יש נשים, וכך ראיתי שמביא הגור **אריה** שגנאי הוא לתלמיד חכם להיכנס לאהל שיש בו נשים, ואכן **בורא עולם הסכים אתו** ולכן משה לא נכנס לאוהל אלא **בת קול הכריזה כמה יש באוהל**.

אבל מאוד התפלאתי וכי **איפה הבעלים**???? הרי אם זוכים לביקור אישי של גדול הדור בביתך מי לא יתכונן ויקבל פני רבו, ויכין את ילדיו כראוי לביקור נדיר וחשוב כזה, וכמובן לא יהיה צל של בעיית צניעות כי הבעל יהיה נוכח במקום, ואם זה לא מספיק הוא ישלח אותה אפילו לשבוע נופש במלון 5 כוכבים, רק שלא ימנע ממנו ביקור של גדול הדור בביתו???

והנה זה לא קורה, הבעלים הלוויים לא המתינו לגדול הדור ולכן יש בעיית צניעות, ובגלל זה גדול הדור נביא הנביאים נמנע להיכנס לתוך האוהל שלהם, איזה הפסד, לא להאמין!!! **ומפליא** הדבר מאוד שגם משה רבינו ידע עוד מראש שככה יראו פני הדברים, ולכן שאל את הקב"ה איך אעשה זאת?? **ופלא איך ידע מראש שהבעלים לא יגיעו לקבלו כראוי???**

והתשובה היא על פי מה שכתבתי בפרשה הקודמת - בחוקתי על פי הזוהר **הקדוש**, ששבט לוי החליפו את גלות וייסורי מצרים בעמל וייסורים של תורה, שעמלו בתורה במשניות ובברייתות ובקושיות וקל וחומר וליבון הלכה, ומשמע מהזוהר שכל עם ישראל יכלו להמיר גלות וייסורי מצרים בעמל וייסורי תורה אם אכן חפצו בכך.

אבל פרעה הרשע התחכם, כמו שהיצר מתחכם כנגדנו ומפיל אותנו על ידי מצוות מדומות או שיקול דעת לא נכון, שהוא ביקש מעם ישראל תעזרו לי בעבודה, תראו איך אני המלך עובד ותנו כבוד למלך, וחלק מהיהודים אמרו נכון שזה ביטול תורה

מקשה רש"י שהתורה ממשיכה ומפרטת רק את בני אהרן ולא את בני משה, למרות שבתחילת הנושא כתוב "ואלה תולדות אהרן ומשה"?? **ומתיר:** שאינו מזכיר אלא בני אהרן, כדי ללמדנו שכל המלמד בן חברו תורה כאילו ילדו.

ונשאלת השאלה, אם אכן למשה לא היו ילדים אז מתאים לחדש באופן כזה שבכל זאת יש לו כמו ילדים כי

וטהר לבנו – במדבר

וחזר שוב לכולם". ושוב פלא עצום, מדוע משה לא לימד גם את בניו יחד עם בני אהרן???. ואולי נדחק ונפרש, שהגמרא מדברת על צורת מסירת התורה שהייתה מיד אחרי קבלת התורה, או אפילו שנה לאחר מכן כי בגמרא הנ"ל מוזכרים רק שני בני אהרן הנותנים וזה היה לאחר הקמת המשכן, והיות בני משה היו קטנים בני פחות מ 13 לכן לא לימדם ביחד עם בני אהרן המבוגרים, וכמו שמוכיח המדרש תנחומא שאלעזר היה אז כבן 30.

וייתכן שהיות ומשה לימד תורה רק את בני אהרן ולא את בניו, וגם הם לימדו את עם ישראל ונטלו חלק בשרשרת מסירת התורה ולימוד התורה לעם ישראל, (שמשה לימד 4 פעמים, ואחר כך אהרן לימד 3 פעמים ואחר כך בני אהרן לימדו 2 פעמים, ובסוף הזקנים לימדו את בני ישראל פעם אחת, כך יצא שכל אחד מהשרשרת למד 4 פעמים), לכן רק בני אהרן נכתבו כבניו, והיות ומשה רבינו לא לימד את בניו וגם הם לא לימדו אחרים ולא נטלו חלק במסירת התורה, לכן בניו לא נכתבו כבניו, כי העיקר אצל משה רבינו היה לימוד התורה ומסירת התורה לעם ישראל.

בני משה – המשך

שלי דבריו צריך עיון מה הטענה נגד מרים, אדרבה היא לימדה זכות על משה, ואיזה לשון הרע היה שם???

ובאברונאל דברים כ"א מצאנו בדומה לדברי החתם סופר, שכתב שבפסוק "ויקח אהרן את אלישבע בת עמינדב אחות נחשון לו לאשה" נרמז (בכדי לא לפגוע בכבוד משה שלא הוליד הגונים, וכמו שכתב האלשיך שמת"ו) שלכן נבחרו בני אהרן לכהונה ואילו בני משה לא נבחרו למלכות, בגלל גריעות משפחת אשתו, כי רוב בניו דומים לאחי האם, ואשת משה הייתה מדיינית, ולכן ממנה נגרע שלמות הבנים.

ולכן נראה לענ"ד, ולא היה בי אומץ לכתוב זאת, ורק אחר כל המקורות שצינתי, ושיחה ע"ז עם רבנים גדולים, כתבתי זאת, שהנה משה חזר ממדין למצרים בשליחות בורא עולם להוציא את עם ישראל, והוא חזר עם אשתו ובניו, ובדרך פגש את אהרן שאמר לו שתבוא לבד למצרים ואל תביא את המשפחה למצרים, שהרי על הראשונים הנמצאים במצרים בגלות אנחנו בוכים ואתה הולך ומוסיף עליהם עוד???. ואכן משה שמע בקול אחיו ובא למצרים לבדו, ורק לאחר תקופה ממושכת חזרה אשתו ובניה עמה, וכאן הבן שואל, הרי שבט לוי לא היו עבדים לפרעה, אז ממה חשש אהרן שבני משה הלוי יסבלו מהגלות?? וגם הרי משה בא לגאול את ישראל ואם כן אין סיבה לדאגה?? ובפרט שאם הם היו מאוד קטנים מי היה מעביד אותם בפרך???

והתשובה, לכאורה שוב על פי הזוהר שהבאתי בפרשת בחוקתי, שהזוהר על הפסוק "וימרו את חייהם בעבדה קשה בחומר ובלבנים ובכל עבודה בשדה את כל עבודתם", ביאר ש"בעבודה קשה" - בקושיה, "בחומר" - בקל וחומר, ו"בלבנים" - בליבון הלכה, ו"בכל עבודה בשדה" - זה ברייתא, "אל כל עבודתם" - זה משנה.

וייתכן שאכן נגזר על כל עם ישראל "כולל שבט לוי" גלות מצרים, אלא ששבט לוי החליפו את גלות מצרים בעמל וייסורים של תורה, כפי שכתוב בזוהר, שעמלו בתורה במשניות ובברייתות ובקושיות וקל וחומר וליבון הלכה.

ולכן אם בני משה היו באים למצרים, הם היו מתחייבים בגלות מצרים כמו כל עם ישראל, ואהרן חשש שלא ילמדו תורה בהתמדה ובעמל ובפרך כפי ששבט לוי למדו ועמלו וכפי שתיארנו במאמר "פקוד את בני לוי מבן חודש, ויפקוד על פי השם", וכל זה בגלל שאביהם משה המנהיג יהיה עסוק בהנהגת העם ובשליחות לעם ולפרעה וכפי שזכרנו בסמוך מפורש ב"תורת משה", וממילא הם יהיו משועבדים לפרעה הרשע, ומי יודע לאיזו טומאה הם יפלו, שהרי רוב רובו של עם ישראל פי חמש או פי 50 לא יצאו ממצרים אלא מתו

וראיתי באברונאל שכתב שאפשר שלא נזכרו תולדות משה כי גרשום ואלעזר היו קטנים ועדיין לא הגיעו לכלל 20 שנה להיות מן המניין. ולא זכיתי להבין תשובתו, שהרי הלויים נספרו מגיל חודש ולא מגיל 20 שנה???. וגם משה לימד את כל בני ישראל ולא רק את בני אהרן, ואם כן יכתבו על כל עם ישראל, שהם תולדות משה???

ור' חיים פלטיאל (תלמיד חבר של המהר"ם רוטנברג) בחומש שמות פרשת וארא פ"ו אומר, שא"א לתרץ שבני משה לא הוזכרו כי לא אירע מעשה על ידיהם - דהיינו שלא היה בהם סיפור מיוחד, שהרי כן קרה להם מעשה, ככתוב "ויבקש המיתו", ופרש"י שהמלאך היה מבקש להמיתו לפי שלא מל את בנו, (וגם בבוא יתרו הוזכרו בתורה בני משה), וא"כ גם כאן היה צריך להזכירם.

והנה בסדר מסירת לימוד התורה עיוניו נ"ד ב' "תנו רבנן, משה למד מה', ולאחר מכן משה חזר ולימד את אהרן, ואחרי זה משה צירף את שני בני אהרן הנותנים אלעזר ואיתמר וחזר שוב ולימד את כולם, ולאחר מכן הצטרפו גם הזקנים וחזר שוב ולימד את כולם, ובסוף נכנס כל העם

קודם כתבתי מהמפרשים שמשה רבינו לא לימד את בניו תורה, ויש לעיין האם אכן רק בגלל גילם לא למדו תורה, אבל בהמשך כשהתבגרו אכן לימד אותם תורה???

והנה במדרש רבה פנחס כ"א אות י"ד ובמדרש תנחומא פנחס סימן י"א כתוב: אמר משה, אם הבנות יורשות בדין הוא שיירשו בני את כבודי, א"ל הקב"ה למשה "נוצר תאנה יאכל פריה", בניך ישובו להם ולא עסקו בתורה!! יהושע שמשך כדאי הוא שישמש את ישראל, שאינו מאבד את שכרו. וזה פלא עצום איך קרה הדבר לבני משה???. וגם למה חשב משה שבכל זאת הם מתאימים לתפקיד מנהיגי ישראל???

ומצאנו בגמרא בבא בתרא ק"ט ב' אמר רבי אלעזר, לעולם ידבק אדם בטובים, שהרי משה שנשא בת יתרו - יצא ממנו יהונתן שהיה כומר לעבודה זרה של מיכה, ואילו אהרן שנשא בת עמינדב - יצא ממנו פנחס.

ובגמרא נדרים פ"א א' מפני מה מתלמידי חכמים אין מצוי שהבנים גם כן תלמידי חכמים?? אמר רב יוסף, שלא יאמרו תורה ירושה היא להם, ורב ששת בנו של רב אידי אומר: כדי שלא יתגדרו ויתנשאו על הצבור.

והחתם סופר שם הסביר לפי זה את הפסוקים "ותדבר מרים ואהרן במשה על אודות האשה הכושית אשר לקח כי אשה כושית לקח", שהם דיברו על נבואת אלדד ומידד שיהושע מכניס ולא בני משה.

שאמרו שזה רק מחטא אשה כושית אשר לקח משה, כי הנכשל בכותית לא יהיה לו ער בחכמים ועונה בתלמידים, דהיינו שלא יהיה לו בן חריף בלימוד ולא תלמיד חכם שיוכל לענות על שאלות התלמידים, ועונשו לא מחשש גאוה, ולכן מסיים "והאיש משה עניו מאד" ובוודאי לא התגדר על הצבור, ולכאורה חייך בזה גם את בניו, וע"כ משום אישה כושית. ומוסיף החתם סופר גיטין צ' ב' שטענו שלכן גם משה פרש מציפורה הצדקת המשונה במעשים הטובים ככושים גם לאחר שהתגיירה, כי ידע שלא עתיד להוליד ממנה בן צדיק וטוב, ולכן כתוב פעמים "אשה כושית", הראשון כושית ממש בגייתה, והשנית כושית בצדקתה לאחר שהתגיירה.

וקשה שאם זה נחשב לחטא מה שנשא נכרית, אז כמו שמשה לא זכה לבנים ממשכיכים "ער בחכמים" גם לא יזכה לתלמידים שימשיכו אחריו "עונה בתלמידים"?? וברוך ה' מצאתי שכיוונתי בשאלתי זו לדברי השל"ה הקדוש בוני העמודים פרק י"ח, וממילא קשה איך הצליח משה להעביר את התורה ליהושע והזקנים?? ועוד קשה

וטהר לבנו – במדבר

ולכן ייתכן שמשה לא לימד אותם אישית כפי שלימד את בני אהרן, או שהתחיל ללמדם אישית והפסיק כי לא ראה בהם התקדמות ראויה, **ולכן צירפם לשיעור הכללי שלימד את כל כלל ישראל**, והיות והיה חסר להם העמל הראוי לכן הם לא זכו גם בהמשך להיות במעגל מלמדי התורה כפי שלימדו אהרן ובניו והזקנים,

נדאיתי אח"כ מפורש כדברי **"תורת משה"** שבגלל העול של בני ישראל על משה רבינו לכן לא השגיח על בניו, וכמו שכתוב **"והיה כל מבקש ה' יצא אל אהל מועד"**, ובניו לא היו מהמבקשים מעצמם, והוא מחמת עול הציבור לא היה יכול למושכם.

וזו כוונת הפסוק **"ואלה תולדות אהרן ומשה - יום אשר דיבר ה' את משה בהר סיני"** וכפירוש רש"י בפרשת יתרו **"מן ההר אל העם"**, שלא הלך לביתו אלא ישר **"מן ההר אל העם"**, ולכן **"יום דיבר ה' בהר סיני"** גרם שבני אהרן נעשו כתולדותיו, ושבניו לא יהיו כתולדותיו מחמת העול.

אמנם יראת שמים מופלגת הייתה להם, וכמו שכתב החתם סופר בשו"ת ח"א או"ח י"ב ולכן חשב משה שהם מתאימים להנהגה במקומו, ואת הגדלות בתורה ה' ישלים להם את החיסרון, אך ה' לא השלים להם את ידיעת התורה בנס, כי כאן הייתה מטרה לה' ללמדנו שאין התורה עוברת בירושה, ויתכן שלכן התגלגלו כל העניינים בדרך זו.

מזה נלמד עד כמה חמור להפסיד השקעה בילד, הנה אפילו משה רבינו שהיה אנוס בזמן שלא לימד אישית את בניו הקטנים, בכל זאת לא הצליח להשלים את החסר ולתקנם לעמול בתורה כראוי, אז כל שכן אנחנו נקפיד ולא נזלזל, אם יש לנו ילדים קטנים זה הזמן להשקיע ולהתחבר ולחבר את הילד שלנו לתורה, שלא נבכה אחר כך בלי שנוכל לשנות חלילה.

בני משה – המשך – בדרך אחרת

בתחילת עשרת הדברות בדיבור האי **"אשר הוצאתיך"**, שהיציאה משעבוד מצרים זה שנתן להם כוח להשתעבד לה', וכמו שמצאנו בהרבה מצוות שרמזים ליציאת מצרים, וכוח זה חסר לבנינו, **וייתכן** לפי זה שזו סיבה נוספת למה בני משה לא גדלו בתורה כראוי להם, כי היה חסר להם את כוח הגלות והשעבוד, ובפרט שכל ישראל כולל המשפחה והחברים והסביבה מסביב כולם עברו שעבוד ועמל והמירו עמל ועבדות מפרעה לעבדות ה', ודווקא הם לא.

ללמדנו, שאינו דומה מי שגדל וצמח מתוך צער וסבל, למי שגדל בלי הצער והסבל, כי מתוך הסבל אפשר לצמוח הרבה יותר, כפי שראינו שבגלל שרבי שמעון בר יוחאי ובנו רבי אלעזר חיו שנים בסבל במערה לכן צמחו הרבה יותר מתנאי דורם, כי לפום צערא אגרא!!! שדווקא הקושי הוא שבונה אותנו, והגאולה מהקושי נותנת לנו כוח להתמסר לבורא עולם, וכמו שאמר דוד המלך בהלל **"זה השער לה' צדיקים יבואו בו"** ואיך נבנה צדיק???? על ידי **"אודך כי עניתני ותהי לי לישועה"**.

ולכן אם כבר נגזר סבל לפחות ננצל אותו למקסימום שאפשר לנצלו לטובה, שלפחות נצמח לגדולי ישראל מתוך הסבל כי נרגיש קרובים יותר לבורא עולם.

עוד דרך – המשך

שבניו לא יפסידו מה שהקריב על חשבונם, ולכן ביקש שה' ישלים להם את כוח התורה, וכאמור ה' רצה ללמד שתורה לא עוברת בירושה לכן לא נתמלאה בקשתו.

ובכל זאת בקשת משה מבורא עולם על בניו, וגם הקרבנו את טובת בניו לטובת כלל ישראל, לא הלכה ריקם, ובני משה זכו שהתברו יוצאי חלציהם יותר מכל ישראל, וכמובא בגמרא (ברכות ז' א') שבני משה התברו למעלה מששים ריבוא, **ובמדבר רבה** (שלה פרשה ט"ז) כתוב שבני משה מנהיגים את גלות עשרת השבטים מאחורי סמבטיון והרי החשך, **ולעתיד לבא הקב"ה יתן להם רשות** ויביאו את כולם עמהם לירושלים.

ואולי זה היה הלשון הרע של מרים במשה, שמרים ואהרן היו צריכים להבין שמשה שפרש מאשתו זה לא בגלל הבעיה שיש באשתו או במוגבלות היכולת למשה לגדל בנים תלמידי חכמים לתפארת, אלא היה עליהם להעמיק

במכת חושך, לכן העדיף אהרן שלא יכנסו למצרים, כך הם לא יהיו משועבדים לפרעה ולא יסתכנו רוחנית.

והגאון הרב שמואל דוד הכהן גרוס שליט"א רב דחסידי גור באשדוד, הוסיף לי, **שהמהרי"ד מבעלזא** הקשה שהפסוק של מצוות סיפור יציאת מצרים **"למען תספר באזני בנך"** מתחיל בלשון יחיד, ומסיים בלשון רבים **"וידעתם כי אני השם"!!!** ותירץ שאכן רק יהודי אחד באותו דור יכול היה לקיים את מצוות סיפור יציאת מצרים, והוא משה רבינו לבניו, כי לכל עם ישראל לא שייך שיספרו לבניהם כי גם בניהם אפילו הקטנים היו בשעבוד ובנס היציאה מהשעבוד, הרי לנו שאפילו לילדים הקטנים השפיע השעבוד, ורק אצל משה רבינו היה שייך שיספר כי בניו לא היו במצרים ולא היו משועבדים כלל ופרט.

ואולי, ויתכן שהיות ובני משה היו מנותקים מהלימוד עם אביהם תקופה משמעותית בצעירותם, לכן הם איבדו קצת מחשקת התורה כדברי המדרש **"ישבו ולא עסקו בתורה"**, ואמנם אם אמם הייתה מישראל אזי למרות שאביהם היה שקוע בצורכי ציבור למען הצלת עם ישראל, בכל זאת התורה הייתה מתחברת אליהם בשלמות כמו שמצאנו בגמרא כתובות ס"ב על רבי חמא בר ביסא שהלך ללמוד 12 שנה ובנו ר' אושעיה צמח לתלמיד חכם לבד, אבל כאן היה חסר את כוח האם הישראלית, ולכן הם אבדו מחשקת התורה, וייתכן שבעצם כל זה אולי כלול בכוונת הגמרא בבא בתרא ק"ט.

בדרך אחרת אבאר על פי האור החיים הקדוש שמות ל"ב שכאשר ה' כעס על חטא העגל הציע למשה תן לי ואמחה את עם ישראל ובמקומם מבניך אמשוך את עם ישראל - **"ואעשה אותך לגוי"**. טען משה **"אשר הוצאת בכוח גדול"**, שלא יתכן שבניו ישמשו תחליף לעם ישראל, כי עם ישראל יצא משעבוד מצרים, ואילו שני בניו לא היו בגזירת מצרים, **ובגלות יש עוצמה** ככתוב

ללמדנו, שאינו דומה מי שגדל וצמח מתוך צער וסבל, למי שגדל בלי הצער והסבל, כי מתוך הסבל אפשר לצמוח הרבה יותר, כפי שראינו שבגלל שרבי שמעון בר יוחאי ובנו רבי אלעזר חיו שנים בסבל במערה לכן צמחו הרבה יותר מתנאי דורם, כי לפום צערא אגרא!!! שדווקא הקושי הוא שבונה אותנו, והגאולה מהקושי נותנת לנו כוח להתמסר לבורא עולם, וכמו שאמר דוד המלך בהלל **"זה השער לה' צדיקים יבואו בו"** ואיך נבנה צדיק???? על ידי **"אודך כי עניתני ותהי לי לישועה"**.

וייתכן שלכן בכוונה משה רבינו השקיע בהם בעיקר ביראת שמים ובכל המידות הטובות חוץ מלגדלם לגדולים בתורה ומעתיקי השמועה, ולא פלא שמשה קיבל את התואר **"עבד נאמן"**, כי כל כולו לה' - כל כולו לטובת עם ישראל.

אבל בשעת פטירתו מהעולם כשראה שאכן ה' שוב לא ביקש להחליף את עם ישראל בבניו, ניגש משה וביקש

וטהר לבנו – במדבר

עוד ילדים, ואולי עשה זאת בכדי לא לסכן את כלל עם ישראל וכאמור.

ולהבין שאדרבה משה רבנו עשה כאן מעשה אצילי במיוחד והקריב את גדלות בניו וגם פרש מאשתו בכדי לא להוליד

ונלמד מזה עד כמה אפשר לטפס למעלה באהבת ישראל ובאהבת הקב"ה, שזה אומר שעלינו להתמסר לגמרי לריבוננו של עולם ולאהבת ישראל מושלמת, וכמו כן נלמד מכאן שתפילה ובקשה ומסירות נפש של צדיק והקרבה של צדיק, לא יוצא מזה הפסד כי בטווח הארוך מתברר הטוב שיצא מכל זה, כי בורא עולם שומע ומקבל תפילת צדיקים ורצון יראיו יעשה, רק בורא עולם עושה לפי הטוב האמתי שצריך להיות ולא תמיד הטוב הזה נראה מיידית ולפעמים זה נראה להיפך.

למה משה רבנו חשש שהקב"ה יחליף את עם ישראל בבניו?? - המשך

וייתכן שמשה חשש שכשעם ישראל יחטאו הם יהפכו את עצמם כביכול לבעלי מום קבועים, וממילא הם ירדו מקדושת הגוף שהייתה להם, ודומה הדבר לקרבן שנפל בו מום קבוע שאז הוא כבר מותר בפדיון ואחרי הפדייה הוא יוצא מקדושתו, ומזה חשש משה שלא נגיע למצב כזה שיהיה מותר לה' להחליפנו באחרים מפני חטאינו.

ובעצם זה לכאורה מה שקרה ל**בכורי ישראל** שהקב"ה קידש אותם כביכול בקדושת הגוף לעבודת המשכן ובית המקדש, ו**בגלל חטא העגל** ה' החליף אותם **בכהנים** משבט לוי, ולכן שייד לקיים בהם את מצוות פדיון בכורים, ואולי דווקא בפרשה זו נרמז העניין שמשה השקיע בבני אהרן ולא בבניו וכאמור, כי ראה מה גרם החטא לבכורי ישראל שה' המירם בכהנים, אך בסוף ימיו גילה משה, שאין חשש לזה, וגם כאשר רובם חטאו שוב ה' לא החליפם רק העמיד את הדור הבא תחתם והדור של בני 20 שנה ומעלה מתו במדבר, **לכן** הבין משה שה' לעולם לא יגדיר את כלל ישראל בכללותו כבעלי מומים קבועים המותרים בפדייה והחלפה, ורק על קבוצה ויחידים כביכול ה' יכול להגדירם כמום קבוע, כמו בכורי ישראל שהחליפם בכהנים.

ואם תשאל, הרי בחטא העגל ה' רצה למחוק עם ישראל, והרי כלל ישראל לעולם הוא קדוש בקדושת הגוף ולעולם יש בו איסור תמורה, וכידוע ה' מקיים את כל התורה כולה גם קודם שניתנה וא"כ איך ה' הציע להחליף את עם ישראל??

והתשובה, שיתכן שאז אכן כל עם ישראל נהפך כביכול לבעלי מום קבועים, ואדרבה לאחר חטא העגל משה הצליח בתפילתו העצומה להשפיע שה' יותר לא יתן לכלל ישראל להיות כבעלי מומים קבועים, **וייתכן** שמשה לא ידע עד סוף ימיו שעד כדי כך הוא הצליח להשפיע בתפילתו לאחר חטא העגל, ורק בסוף ימיו התגלה למשה רבינו מה עוצמת כוח תפילתו עד כמה פעלה לטובת עם ישראל לנצח.

קדימה ננצל את זה שיש לעם ישראל קדושת הגוף נצחית, ונתקרב לבורא עולם שאוהב אותנו ומגלה לנו את הסוד הזה, והיות ובאופן פרטי אפשר כביכול להתנתק מכלל ישראל, לכן עלינו להיזהר מאוד שלא נהיה בעלי מומים קבועים שאז נאבד את קדושת הגוף חלילה ויהיה מותר להמיר ולפדות אותנו חלילה, אלא גם כשיש נפילות כי בני אדם אנחנו בכל זאת מיד חובה עלינו לתקן ולהתעלות ולא לשקוע עוד בעבירה חלילה, אלא מיד להתחזק שכך הנפילה תהיה בגדר "מום עובר", ולשאוף ולהתקדם ולקיים את מצוות חיינו "קדושים תהיו" – חזק חזק ונתחזק.

ואת בהמת הלויים תחת כל בכור בבהמת בני ישראל

באחרים, ולכן נסמך סיום בחוקותי באיסור המרה לספירת עם ישראל, והנה עם ישראל תכף ומיד רואה שיש חריגות וגזירת מלך מיוחדת שמתיר המרת קדשים למרות שזה אסור בדרך כלל??

ונראה לתרץ על פי האמור קודם, שמשה רבינו בכוונה לא השקיע בבניו בלימוד התורה כראוי, בכדי שלא יהיו תמורה לעם ישראל, כפי שהציע בורא עולם לאחר שעם ישראל חטא בעגל.

ולכן התורה כאן באה להמחיש עד כמה הסכנה הזו הייתה מוחשית שלכן היה מקום גדול לחששו של משה רבינו, כי הנה ראינו שגם אחרי האיסור של המרת קודש

בדיבור הקודם כתבתי שמשה רבינו חשש מאוד שמא ה' יחליף את עם ישראל בבניו. והנה על סיום פרשת בחוקותי כתבתי: שבפרשת **בחוקותי** יש בתחילתה **ברכות**, ולאחר מכן יש **קלות**, ובסוף הפרשה מדובר על **האיסור להמיר** ולהחליף בהמת **הקדש** כשיש לה **קדושת הגוף** (שהיא מיועדת בעצמה להקרבה בבית המקדש) ולהחליפה בבהמה אחרת, **ואם** בכל זאת האדם המיר והחליף, אז אומרת התורה שהדין הוא ששני הבהמות קדושות, ולא הצליח החילופין.

וקפצה לי מחשבה מתוקה מדבש!!! **שאחרי** כל הקלות, ה' מגלה לנו, שלעולם הוא לא יכול להחליף אותנו בעם אחר, כי עם ישראל קדושים בקדושת הגוף לה', ואי אפשר להמיר ולהחליף אותנו באחרים, אלא תמיד אנחנו היהודים נשארים בקדושת הגוף.

וזו הברכה המתוקה ביותר, שתמיד ולעולם ולנצח אנחנו של ה', וזה סיום מושלם לספר ויקרא ספר הקרבנות שמסתיים בקשר האמיץ הבלתי ניתן לשינוי בין עם ישראל לה' לנצח.

ואם כן נשאלת השאלה למה משה עדיין חשש שה' ימיר את עם ישראל בבניו של משה, הרי ה' הודיע כבר שאי אפשר להמיר את עם ישראל באחרים???

ואולי כשה' ישמיד את עם ישראל חלילה, כפי שאמר למשה לאחר חטא העגל, זה לא נכלל באיסור של המרת קדושת הגוף, שזה כביכול מקרה שבהמת קדושה מתה לפני ההקרבה שמותר ולפעמים גם חובה להביא אחרת במקומה.

אבל כבר ידוע שכשם שאסור להמיר בהמה העומדת להקרבה, כך גם יש איסור לאו (שוי' יו"ד שי"ג) להטיל בקרבן מום בידיים, **ובפשטות** כ"ש שאסור להרוג אותם בידיים (ולכן מכניסים לכיפה), וא"כ שוב קשה למה חשש משה שה' ישמיד את כל עם ישראל הקדושים בקדושת הגוף??

המפרשים שואלים וכי איך החליפו את הבהמות הבכורות של בני ישראל בבהמתם של הלויים, הרי אסור להמיר ולפדות בהמת בכור תמימה בלי מום בבהמה אחרת?? **ולכן** כתב רש"י שמדובר רק בבכורי בהמות טמאות - פטר חמור, אבל בכורים של בהמות טהורות אכן לא פדו אלא מסרו לכהנים כפי שחייבה התורה. **אמנם** ראיתי חידוש באברבנאל שכתב שכאן הייתה גזירה מיוחדת של הקב"ה שהתיר להם לפדות את בכורות הבהמות הטהורות גם כשהם תמימות - בבהמות הלויים.

וצריך להבין מדוע שבורא עולם יתיר דווקא כאן את האיסור של המרה, הרי כאמור קודם, בורא עולם לפני ספירת עם ישראל רצה להבהיר להם שהוא לא ימיר אותם

וטהר לבנו – במדבר

יש גזירת מלך מיוחדת לחרוג ולהתיר לפדות גם הקדש קדושת הגוף, וכך עם ישראל ילמדו מסמיכות העניינים,

ויבינו את גדלותו העצומה של משה רבינו, ואת הקרבתו האישית לטובת קיום עם ישראל.

ללמדנו, עד כמה חשוב לבוא עולם שנכיר ונעריך את רבותינו, וחלילה לנו לראות בהם חסרונות אלא רק מעלותיהם, כי אם על חברנו חייבים אנו לראות רק את מעלותיהם ולא את חסרונם כל שכן ברבותינו ובגדולי ישראל, שהמהרהר אחר רבו כמהרהר אחר מלכות שמים ח"ו, ובדרך כלל חסר לנו את ראיית התמונה השלימה והמורכבת שמשנה את הכל מרע לטוב.

איש על דגלו באתת לבית אבותם יחנו בני ישראל מנגד סביב לאהל מועד יחנו

ונראה לתרץ שכתוב במדרש שבעת מתן תורה עם ישראל ראו את מלאכי השרת 22 אלף מלאכים שבאו ביחד עם ה' והיו מסודרים במחנות ודגלים, ועם ישראל התקנא בהם, כי ראה שהם כמו פזל, שלכל אחד יש צורה מיוחדת וכל אחד יש חשיבות בפני עצמו וכל קבוצה עם הדגל והייחודיות שלה,

ולמרות המחנות אין קנאה ביניהם אלא "וכלם מקבלים עליהם עול מלכות שמים זה מזה ונותנים באהבה רשות זה לזה, קדושה כולם כאחד".

ונזה עם ישראל התקנאו במלאכים!!!!!! ביחודיות של קבוצה בפרד מצד אחד ומצד שני בהתחברות של כל החלקים הנפרדים ביחד באהבה לקדש שם שמים!!

ללמדנו שעדיין יש לנו מה ללמוד מהמלאכים, נכון באופן פרטי אנחנו מוסרים נפש לקדש שם שמים ומנצחים את היצר הרע, אבל חסרה לנו האחדות של המחנות שיש למלאכים, שלא נחיה כל קבוצה לעצמה, ושלא נחיה במחשבה שרק הקבוצה שלנו זה עיקר עם ישראל, אלא צריכים אנו וחייבים אנו להבין שכולנו חלק מפזל שביחד יש תמונה שלימה ומושלמת, נכון גם בפזל יש מרכז התמונה ויש קצה התמונה, אבל עדיין כולם חייבים את כולם, כאברי הגוף שמתאחדים ונצרכים לגוף אחד, ולכן עם ישראל קיבל בשמחה את המחנות והדגלים, "איש על מחנהו ואיש על דגלו", במטרה שנמחיש ונכיר שאנחנו חלק מפזל, ובכל זאת עלינו להתאחד כל המחנות ביחד ולהתחבר יחד סביב המטרה האחת כמו שחנו סביב המשכן, בכדי שנקדש כמלאכים באחדות מושלמת באהבה את בורא עולם.

עוד בעניין נוסח הקדושה

וממילא ממקומו הוא יפן ברחמים ויחון את עם ישראל ויביא את משיח צדקנו בקרוב בימינו אמן ואמן.

ובשחרית בבין הזמנים של חודש אב התבוננתי במה שאומרים בתפילת "ובא לציון גואל", אחרי "קדוש קדוש קדוש" כתוב "ואשמע אחרי קול רעש גדול" ברוך כבוד ה' ממקומו, ולא הבנתי מה העניין ששמעתי מאחורי?? איזה מסר טמון כאן??? **ופתאום**, הבנתי!!! שאולי היות ועם ישראל התחזקו להיות באחדות ולקדש את הקב"ה באחדות כמו המלאכים, לכן עם ישראל נהפכו ליותר קדושים מהמלאכים, כי מלבד קדושתם שבאה מתוך מסירות נפש במלחמת היצר מה שאין למלאכים, כבר נוספה בעם ישראל גם מעלת האחדות של המלאכים, ואם כן המלאכים פחותים מעם ישראל, ולכן "ואשמע אחרי" כי האדם בראש, עם ישראל מקדים לפני המלאכים!!!! והם המלאכים מאחורינו!!!!

ולפי זה, נראה לבאר את נוסח הקדושה, שבהתחלה שואלים המלאכים "איה מקום כבודו"???

ועונים המלאכים "כבודו מלא עולם", ולאחר מכן אומרים "ברוך כבוד ה' ממקומו", ולכאורה הדברים נראים כסותרים, כי בתחילה לא ידוע מקום כבודו, ולאחר מכן כבודו מלא עולם, ובסוף מקום ה' כביכול ידוע, ולא מובן מה קורה בעניין מקום ה', ומה השאלה והתשובה??

אלא יתכן, שבהתחלה כשעם ישראל לא באחדות אם כן יש גלות וגם השכינה הקדושה בגלות, לכן המלאכים שואלים "איה מקום כבודו" כי השכינה בגלות, ואכן גם בהיות השכינה בגלות עדיין "כבודו מלא עולם".

אבל לאחר שעם ישראל התחזקו באחדות ישראל ומאמינים בבורא עולם ומייחדים שמו ערב ובוקר באהבה, ממילא תתבטל הגלות ובורא עולם ישוב מהגלות למקומו,

למה עם ישראל נספרו רק לאחר 30 יום מיום הקמת המשכן

ולכאורה קשה שהרי במשנה כתוב מפורש שדין 30 יום נאמר רק בשוכר דירה אבל אם קנה בה דירה הרי מיד נחשב לתושב קבוע, ואם כן בניית המשכן על פי ציווי ה' דומה יותר לקניית דירה מאשר לשכירות דירה, ושוב חוזרת השאלה למה לא נספרו מיד בא' ניסן??? ובכלל בורא עולם נמצא בכל העולם כולו והכל כביתו שלו??

ונראה, שה 30 יום זה בכדי שיהיה לנו היהודים קביעות במשכן ה', כמו שכתוב "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם".

קודם הבאנו את הקושיה על רש"י שאם מטרת הספירה הייתה כי ה' בא להשרות שכינתו בעם ישראל, אי"כ למה נספרו רק בא' אייר ולא בא' ניסן עת הקמת המשכן??

ובתרומת הדשן מתרץ על פי הגמרא ב"ב ז' ע"ב שרק לאחר 30 יום נחשב תושב קבע, ולכן רק לאחר שהמשכן שכן 30 יום זה נחשב כקביעות, ולכן רק בא' אייר שהמשכן הפך להיות קבוע רק אז ספרו את ישראל.

ללמדנו שעלינו לחבר את עצמנו לקב"ה בקשר אמיץ וחזק, שהמקדש יהיה קבוע בתוכנו, וכדברי הזוהר הקדוש "ועשו לי מקדש – ושכנתי בתוכם" בתוך כל יהודי ויהודי חייב להיות בית מקדש מעט, וכפי שהארכתי בפרשת תרומה, ולצורך זה צריך 30 יום לפחות לקביעות.

וטהר לבנו – במדבר

ואמר לי ידידי הרב חיים אפשטיין שמצאנו ש 30 יום משמש כהשרשת הרגל כלפי מי שמסתפק אם אמר מוריד הטל אם משיב הרוח שלאחר 30 יום לא יחזור על התפילה כי בפשטות לא טעה כי כבר השתרש לו התפילה הנכונה במשך 30 הימים, ולכן בתוך 30 יום אפשר להשריש את הקדושה בתוכנו.

אומנם עדיין יש לחלק כי לגבי טעות בתפילה 30 יום מספיק כי בכל יום מתפללים 3 תפילות וכפול 30 יום זה יוצא לפחות 90 פעמים לא כולל מוספים של שבת וראש חודש, מצד שני קדושה זה כל רגע ורגע להישמר ולהיטהר וא"כ זה כ"ש שמספיק 30 יום לשרש את הקדושה בנו ויל"ע, בכל אופן נתאמץ 30 יום ולחומרא נוסיף עוד 10 ימים כך שיהיה 40 יום כימי התשובה מאלול עד יום כיפור.

"כאשר יחנו כן יסעו" – המשך

עם ישראל חיו במשך מאות שנים כעבדים של פרעה בעבודת פרך, בעבודות פשוטות ומבוזות שגורם לשכל האדם להתנוון, בכל זאת עם ישראל הצליח להתמיד בתורה גם בנסיעה.

כי הם ראו את ההתמדה העצומה והאמיתית של בני לוי, שכפי המתואר קודם במצרים הם אפילו לא ראו את פרעה כשביקש עזרה בעבודה, וגם כאן במדבר הלויים לא חשבו בכלל לעזוב את לימודם לקראת ביקורו של משה באהליהם, זה גרם לכל עם ישראל התפעלות והתמדה מדהימה שילמדו גם "בשבתך בביתך וגם ובלכתך בדרך".

הדברי יואל האדמו"ר מסאטמר הסביר נפלא ביותר את פסוק זה, שכידוע יעקב אבינו הזהיר את בניו "אל תרגזו בדרך", שבדרך אסור להתעמק בעומק התורה וההלכה, מחשש שמא מרוב התעמקותו בתורה לא יבחין ויכשל באבן או ייפול לבור, אבל במסע ישראל במדבר לא היה כלל חשש סכנה ונפילה, כי הענן ניקה ויישר את השטח, לכן הם נסעו כמו שהם חנו, שכמו שבעת החנייה הם התמידו בלימוד התורה כך גם התמידו בתורה בעת הנסיעה.

ויתכן שכל עם ישראל נדבקו בהתמדה של שבט לוי, וזה לא קל, כי בשונה משבט לוי שלא פסקו מלימוד התורה,

וזה מלמד אותנו עד כמה אנחנו משפיעים על כל הסביבה הקרובה והרחוקה, וגם מי ששונה מאתנו שינוי משמעותי ומהותי אפילו שינוי של מאות שנים, בכל זאת כשהם רואים שאנחנו פועלים ומתמידים באמת ובכל מצב, אז אנחנו מצליחים ומשפיעים עליהם לטובה, אז קדימה נקדש שם שמים בכל מקום ובכל מצב, שגם הרחוקים יראו שאנחנו אמתיים וצועדים בדרך הישר והטוב, וכך נקרב רחוקים ויבואו, ונזכה לקיים את הפסוק "ויתנו לך כתר מלוכה".

ואני מכיר יהודי שנלחם על שמירת עיניו, שנצרך לטוס לאזור ערלוי שבהונגריה שיש שם עד היום אנטישמיות קשה, והנה אותו יהודי עבר במרכז העיר והפריצות שם הייתה קשה ומחרידה והוא נלחם גם שם לשמור על קדושתו, והנה לפתע הוא מרגיש נגיעות קלות בחליפתו הוא חשש שמא כייסו אותו, אבל ממש לא!!! אנשים גויים מבוגרים פשוט נשקו את שולי חליפתו, עד כדי כך שבעל מונית גוי הזמין אותו לנסיעה חנים וסיפר לו שפשוט הוא וחבריו ואנשים ברחוב נדהמו לראות איש דת צעיר בודד ולא מקומי ולא מוכר שנוהר ושומר על קדושתו, ודבר כזה הם לא ראו בחייהם, וקויים בו "וראו כל עמי הארץ כי ה' נקרא עליך, ויראו מפניך", כן!! אפילו אנטישמים!!!

"והיו לי הלויים"

לימוד התורה בישיבה של יעקב אבינו במצרים ברצף ללא הפסקה כלל, ולכן ללא חשש ידעו שכל המשפחה והשבט נקיים מהחטא, ואכן מיד רצו ובאו לקול משה "מי לה' אלי" אפילו בלי רגע של היסוס, כי ברור היה להם שכל משפחתם ושבטם לא חטאו.

והנה בדעת זקנים מבעלי התוספות על הפסוק של מניין שבט לוי "שנים ועשרים אלף" כתבו, שכנגד זה בא הקדוש ברוך הוא במתן תורה עם 22 אלף מלאכים, ולפי שגלוי וידוע לפני הקדוש ברוך הוא שכל ישראל יעבדו לעגל חוץ משבט לוי לפיכך לא הביא מלאכים אלא כנגד שבט לוי. **דהיינו** שבורא עולם מראש עוד קודם חטא העגל, כבר בשעת מתן תורה, השתמש ופעל מתוך הידיעה שרק שבט לוי כולו לא יחטאו בעתיד בחטא העגל, ולכאורה דבר זה הוא כנגד הבחירה הטבעית שיש לאדם???

אלא התשובה היא שזה היה מעל לבחירה, שמחמת ששבט לוי כל כך עמלו בתורה בכל שנות גלות מצרים, הרי שהם קדושים וטהורים בקדושת התורה והיראה, ובדרך הטבע אין מצב שבדרגתם הגבוהה שהגיעו אליה מתוך עבודת ה' והתמדה בתורה ובמשך מאות שנים שחלילה ברגע אחד הכל ימחק, ולכן היה ברור לבורא עולם על פי מצבם הרוחני של הלויים שהם לא יחטאו בעגל.

והיית ובורא עולם האמין בהם ובכוח לימוד התורה שלהם, האמון הזה בעצמו הוסיף להם חיזוק והוסיף להם כוח וביטחון עצמי בכוחם, וידעו שהם לא יחטאו בעבירה, אלא הם ימשיכו להיות לגיונו של מלך, כי מי שמאמינים בו זה נותן לו כוח להתמודד ולנצל את כוחו כראוי.

שבט לוי היה השבט היחידי שנספר בנפרד מעם ישראל, ובמדור כתוב על זה טעם והסבר, שכתוב "והיו לי הלויים" שאומר הקדוש ברוך: מי שמתקרב אלי - אני מתקרב אליו, והם הלויים הקרובו עצמם אלי, לכן אני הקב"ה מקרבם אלי ומתקרב אליהם, ובמה שבט לוי התקרבו לה??? מפרש רש"י בכך שרק הם לא חטאו בעגל, ואילו שאר השבטים חטאו בעגל.

ושואל החידושי הרי"ם הרי בוודאי יש עוד שבטים שלא חטאו, כי בעיקר מי שחטאו היו הערבר, וגם כל מי שחטא כבר מת, ובכל זאת רק שבט לוי התייחדו והתקרבו לה' "מי לה' אלי", שאז התייצבו רק שבט לוי, כי רק להם היה אומץ להכריז כולי לה'. **ולכאורה** קשה שגם "נעשה ונשמע" אמרו כל עם ישראל לפני מתן תורה, וזה גם היה התמסרות כל כולם שדברו בשפת מלאכי השרת?? **ועוד** צריך ביאור מדוע באמת רק שבט לוי הלכו אחרי משה כשאמר "מי לה' אלי"?

ונראה שאחרי חטא העגל גם הצדיקים מבני שהשבטים שלא חטאו בעגל, מכל מקום הם לא רצו והגיעו לקול קריאת משה "מי לה' אלי", כי לקח להם זמן לבדוק את עצמם ואת משפחתם האם הם נקיים לגמרי או שגם הם או משפחתם הקרובה נגועים והם מנועים מלהיקרא "מי לה' אלי", ורק שבט לוי כל השבט ממש היו בטוחים תיכף ומיד שהם וכל בני השבט בלי יוצא מהכלל נקיים באופן מוחלט מחטא העגל, לכן הם באו מיד לקול קריאת משה.

וכל זה היה בזכות התמדתם העצומה בלימוד התורה כל שנות גלות מצרים, וכוח זה עצום הוא כי הם המשיכו את

וטהר לבנו – במדבר

המשך – תן אמון ותרווה נחת

וככה היה גם עם שבט לוי, הם ראו שה' מאמין בכוח התורה שלהם, שה' במתן תורה הופיע עם 22 אלף מלאכים, ויש דעות שהיו גם עוד 600 אלף מלאכים שהיו במעגל חיכוני, ובמעגל הפנימי הקרוב להקב"ה היו 22 אלף מלאכים במספר המקביל למספר של בני שבט לוי, והרחוקים היו בדיוק כמניין כלל ישראל.

ואת כל המלאכים ראו הלויים וכל עם ישראל במתן תורה, כי כתוב שעם ישראל התאוו לדגלים, כי ראו את המלאכים מסודרים בדגלים והתאוו להיות גם כן מסודרים עם דגלים כמוהם, **וכאשר** ראו הלויים שהיו 2 קבוצות מלאכים, 600 אלף כמניין כלל עם ישראל שהיה ידוע להם כשיצאו ממצרים, והמניין הקטן של המלאכים היה 22 אלף שזה מראה על קבוצה איכותית יותר, **הם מיד הבינו שקבוצת המלאכים האיכותית מקבילה אליהם הלויים**.

וינתן גם שעם ישראל ידע את מספרם של בני לוי, או שידעו ש 22 אלף זו קבוצה קטנה יחסית לשבטים, וזה מתאים רק לשבט לוי שהיה השבט עם מניין האנשים הקטן מכולם, **בפרט** ש 22 אלף לויים היה מספרם של כל הלויים מגיל חודש, ואילו מספרם של השבטים שנמנו רק מגיל 20 שנה היה גדול בהרבה מהלויים, **וממילא** סך הלויים שהיו מעל גיל 20 שנה **כמקביל ממש לספירת השבטים** היה מספרם קטן מאוד אפילו פחות מ 10 אלף, **וזה ממש היה בולט בהחלט גם בלי צורך לספור ממש ובפועל**.

עוד סיפור להמחשת העניין

והפרופסור מסתכל עליו בתדהמה!!! וכי ככה מגיב אדם שהולך למות בטוח??? **מחייד ושמח ומרוצה?? ולכן** הפרופסור שאל את המלווה אמור נא לי איך יכול להיות שהחולה שמח ומחייד על תשובת מפחידה שכזו???

ענה לו המלווה, ככה זה, הוא צדיק אמיתי מקבל בשמחה ובאהבה את גזירת שמים!!

ומזהים הדבר שאותו חולה שלא היה לו סיכוי הבריא מהמחלה!!!

וינתן שרק בגלל שהאמין שהוא בטוח יבריא מהטיפול, הוא באמת הצליח להתגבר על המחלה והבריא לחלוטין להפתעת הפרופסור המדופלם, וזה סיפור אמיתי, ולא חסרים סיפורים כאלו על אמונה שמנצחת מחלות.

ללמדנו שבכוח האמונה אתה יכול לנצח כוחות הגדולים ממך, וגם לנצל כוחות על טבעיים הטמונים בך, רק שפשוט לא הכרת אותם כי היה חסר לך את האמונה, אז קדימה תאמין בבורא עולם וגם תאמין בעצמך ובעזרת ה' תעלה ותצליח אמון.

מנין עם ישראל – חשיבות כל יהודי

וזה גרם לכל יהודי להתלהב, כי אני לא סתם אדם, אלא אני אדם מיוחד כי כנגדי כביכול יש מלאך ה' בשמים, וחשיבותי עצומה מאוד מאוד.

ללמדנו, שאנחנו מקבילים למלאכים, לא סתם אנשים כתולעים גדולים ההולכים על 2, אלא יש מקביל לי יצור רוחני כולו, ולכן זה נותן לי תקווה להיות אדם יותר רוחני ולא רק אוכל וגשמיות כל היום, ובמקרה הרע, רק רע כל היום, אז קדימה נתעלה בקדושה ובטהרה ונתקדש ונדמה למקביל שלנו ל"מלאך ה' צבקות" אמון ואמן.

נסע אוהל מועד בתוך המחנות

כגללים וצואה. **ולכן** מאוד חשוב להקפיד על כבוד המת, שבראות החיצוניים שנוהגים במת כבוד הם מבינים שהוא מכובד ולא מבוזה ומאוס כך אין להם לחיצוניים המבוזים מקום להידבק בו.

וחשבת להוסיף ברוח דבריהם הקדושים, שלכן גם מי שנטמא רח"ל בחטאים אפילו החמורים ביותר!!! עדיין ואדרבה יש מקום וצורך לנהוג בו

ולהמחיש העניין מתאים הסיפור ששמעתי, שהיה תלמיד מופרע (אימת המחנכים), שכשעלה כיתה, בטעות הרבי/המחנך החדש קיבל עליו מידע מוטעה, שאמרו לו שזה התלמיד המצטיין ביותר בכיתה!! **ולכן** המחנך החדש נהג בו בכבוד ובאמון והתייחס אליו בהתלהבות.

והתלמיד המופרע לא האמין למראה עיניו וליחס הטוב שהוא מקבל סוף סוף והתנהג יפה מאוד, **אבל** לאחר כמה ימים של הנאה מהמצב החדש הוא התחיל לחשוף ולחשוב שזה רק תרגיל פסיכולוגי, **ולכן** הוא התחיל שוב לעשות שטויות והפרעות כמנהגו בקודש מימים ימימה, והיה בטוח שההצגה תיגמר והתרגיל הפסיכולוגי יקרוס, **אבל** להפתעתו המחנך המופתע לא שינה את יחסו אליו, **ואדרבה** המחנך האשים את עצמו, הוא שאל את עצמו, **איפה** אני טעיתי?? **למה** אצלי התלמיד המצטיין ביותר, נכשל?? **כנראה** עלי להתייעל ולשפר את אופן מסירת השיעורים שירתקו יותר ויסקרנו יותר!!

ולכן המחנך המשיך ביחס טוב לתלמיד למרות הפרעותיו, עד שהתלמיד באמת התחיל להאמין שבאמת מגיע לו יחס טוב כי באמת המחנך מאמין בו משום מה שהוא התלמיד המצטיין ביותר!!! וככה במקום להפריע הוא גילה את כישרונותיו לטובה, ובמקום להרע הפך את עצמו באמת למצטיין הכיתה!! **כי האמינו בו!!** וזה גרם לו להאמין בעצמו ולהשתנות לטובה.

ואסיים במעשה נוסף לחדד את הדברים, וסיפור זה סיפר לי **הגאון הרב יחיאל נוביק שליט"א**, שחולה אנוש במחלה הידועה היה צריך לעבור טיפול והציעו לחולה 2 סוגי טיפולים, וקבעו לו פגישה מכרעת עם פרופסור רם מעלה,

אבל הפרופסור היה דובר אנגלית בלבד, לכן החולה הביא אתו לפגישה מלווה דובר אנגלית, והמלווה שאל את הפרופסור הגדול איזה מ2 הטיפולים הוא ממליץ לחולה?? הפרופסור ענה, לא משנה, בכל מקרה זה מקרה אבוד!!

והחולה שואל את המלווה, נו, מה אמר הפרופסור?? **שיקר** לו המלווה, ואמר לו בביטחון: הרופא אמר שלא משנה כל טיפול שתעשה ודאי יציל אותך לגמרי!! **החולה** שמע את התשובה ושמח וחייך מאוזן לאוזן בהקלה.

ללמדנו שבכוח האמונה אתה יכול לנצח כוחות הגדולים ממך, וגם לנצל כוחות על טבעיים הטמונים בך, רק שפשוט לא הכרת אותם כי היה חסר לך את האמונה, אז קדימה תאמין בבורא עולם וגם תאמין בעצמך ובעזרת ה' תעלה ותצליח אמון.

אגב מלאכים יש לרוב, אבל במתן תורה באו 22 אלף סביב ה' כמניין הלויים, ובמעגל החיצוני היו 600 אלף מלאכים כמניין בני ישראל.

ללמדנו, שאנחנו מקבילים למלאכים, לא סתם אנשים כתולעים גדולים ההולכים על 2, אלא יש מקביל לי יצור רוחני כולו, ולכן זה נותן לי תקווה להיות אדם יותר רוחני ולא רק אוכל וגשמיות כל היום, ובמקרה הרע, רק רע כל היום, אז קדימה נתעלה בקדושה ובטהרה ונתקדש ונדמה למקביל שלנו ל"מלאך ה' צבקות" אמון ואמן.

המשך חכמה מסביר שכבוד שייך רק במקום מכובד, לכן לא נוהגים כבוד לרב ולא קמים לכבודו בבית המרחץ וכדומה, ועל כן כשיש אוהל מועד קדוש ומכובד בתוך המחנה ישראל אזי חייבים לכבדו בסדר ומשמעת.

ומוסיף האבני נזר, שכבוד זה רוחני, לכן 'ובהיכלו - כולו **אומר כבוד**', אבל הטומאה, להבדיל, היא מאוסה ומבוזה כמו בעל פעור, ולכן לעבודה זרה קוראים "גילולים"

וטהר לבנו – במדבר

כבוד, בכדי שלא ימשכו אותו החיצוניים לטמא לגמרי.

ואולי גם בגלל זה **כך פעל רבי הקדוש בנכד רשב"י**, כפי שהגמרא (ב"מ פ"ה א') מספרת שהשם ירחם הוא התעסק בעבירות חמורות, רבי הקדוש כששמע מיד לקח אותו והניח

עליו גלימה מזהב של רבנים גדולים ביותר, ואמר לו **מהיום אתה רב גדול!!!**

כי ברגע שנהג בו כבוד יבינו החיצוניים שהוא מכובד ולא מאוס ויניחו לו ולא יבואו לטמאו, ואכן אותו נכד חזר בתשובה מכוח הנהגת הכבוד שנהג בו, ונהפך לתנא גדול וידוע בשמו **"רבי יוסי בן רבי אלעזר בן רבי שמעון בר יוחאי"**.

ללמדנו, שכבוד זה קסם לריפוי בנ"א, ועלינו להשתמש בזה דבר ראשון על עצמנו שלא נחטא כי אנחנו מכובדים, כי היצר מלביש עלינו ענווה שאנחנו כבר אבודים ומטונפים וחסרי תקווה ותועלת, וגם ננהג בכבוד כלפי כל בני המשפחה. ושימו לב, דווקא עם הילד המרדן או התלמיד המרדן והבעייתי חייבים לנהוג בכבוד למרות העושים, כי כך הוא יחזיר לך כבוד וגם ככה יש סיכוי שיאמין בעצמו ויום אחד הוא יתגבר ויחזור למוטב, ובעזרת ה' נצליח לחיות ולהתפרנס בכבוד אמתי לנו ולכולם.

תפקיד הנשיאים בספירת העם

ונראה שלהראות לנו שעם ישראל אחד הוא ומאוחד, אבל הנשיא כמו הצדיק של שורש נשמתו בירר לו את הנשמות מהכלל בכדי לייחד להם את הדרך בעבודת השם של השבט. וגם, ככה הנשיא מתעכב על כל אדם ואדם ומכיר טוב יותר את בני שבטו.

האר"י הקדוש כתב שאת כל השמות שמו בתיבה אחת גדולה, וכל נשיא הגיע עם תיבה משלו ובירר לו את אנשי שבטו מתוך התיבה הגדולה, ונשאלה השאלה, למה לא שמו מיד 12 תיבות מול משה וכל אדם יכניס ישר בתיבה ששם השבט שלו כתוב עליו?

ללמדנו, שכל יהודי חייב שיהיה לו רב שיכיר אותו אישית ולא להסתמך על כך שאני כפוף לצדיק ומנהיג הדור כי אפילו בתקופת המדבר היה משה רבינו ואהרן הכהן ובכל זאת היה נשיא לכל שבט ורב על כל 10 יהודים – שרי עשרות, כי חייבים רב שישי לו אפשרות להכיר אותך יותר טוב וגם שתוכל לגשת אליו יותר בקלות, והדברים ידועים ופשוטים ומקובלים לכל.

והיו לי הלויים

איך זכתה יוכבד בבתי לווייה עוד לפני שעם ישראל חטא בעגל ועוד לפני הגזירה שיתחלפו הבכורים בלויים??

כמו כן יש לתמוה, שהרי הכהונה הייתה בבכורים, ומדוע הלויים הוחלפו בבכורים, הרי הלויים לא נהפכו לכהנים במקום הבכורות, ורק קיבלו תפקיד של משרתים לכהנים??

אלא נראה שבתי לוייה שקבלה יוכבד בשכרה זה לא תפקיד הלויים בבית המקדש לשרת את הכהנים, אלא זה בתים של מסירות נפש ליהדות וקדושה, שמזה נבע הכוח של לוי לנקום באנשי שכס ומזה נבע כוחם של בני לוי להתמיד בתורה בגלות מצרים, ומזה נבע כוחם העצום לא לעבוד את העגל, ומזה נבע כוחם המיוחד למסור נפש למול את בניהם במדבר למרות שלא נשבה רוח צפונית ולפי הספורנו אכן מתו מהם הרבה ילדים.

וכוחות מסירות נפש של בני לוי זה קדושה מיוחדת שהפכו ללגיונו של מלך כדברי רש"י, וכמו שכתוב **"והיו לי הלויים"**, ומחנם קדוש יותר ממחנה ישראל, ולכן בחר בהם ה' שיהיו קרובים אליו ע"י שמשרתים את הכהנים בבית המקדש ושרים לה' על הדוכן בעת הקרבת הקרבנות.

וייתכן שלמרות שהלויים נהיו במקום הבכורים ששימשו ככהונה, בכל זאת הלויים לא נהפכו לכהנים, בכדי לא לפגוע בבכורי עם ישראל, ולכן הלויים לא ממש נכנסו באופן מושלם לתפקידם של הבכורים, וכך נשמר קצת כבודם של בכורי ישראל כשנלקח מהם תפקידם ותוארם וחשיבותם.

והקב"ה מסובב כל הסיבות ברחמיו העצומים סיבב שקדמו אהרן ובניו לכהונה יחד עם הבכורים, כך שכשנענשו הבכורים ונלקח מהם תפקידם לא היה זה באופן חד שנלקח מהם ועבר ללויים, אלא נשאר תפקידם אצל הכהנים ששימשו עמם גם קודם לחטאם, ואילו הלויים החדשים לא נכנסו תחתם לגמרי, כך נשמר כבוד ישראל באופן נפלא ומחושב להפליא.

כי בכל מצב אפילו במצב של עונש הקב"ה איכפת לו מאוד על כבוד האדם, ובוודאי אנו נהגו כבוד זה בזה, וכ"ש שלא נראה חסרונם אלא מעלת חברינו תמיד אמן ואמן.

המשך חוכמה רוצה לטעון מכאן הוכחה לדברי הגמרא במגילה כ"ו שתשמיש המשמש לתשמישי קדושה (כגון מפה המשמשת כיסוי לבימה לספר תורה כאשר לא מניחים את הספר תורה ישירות על המפה), אין בו דין קדושה, שהרי הלויים הם כתשמיש לתשמיש - לשימוש הכוהנים המשמשים בבית המקדש, ולכן הדין שבת כהן שזינתה נפסלה מלאכול בתרומה כי גופה התחלל, ואילו בת לוי שזינתה אוכלת במעשר כי אין גופה קדוש.

ולענ"ד אין אכילת מעשר מדין קדושת הגוף כמו בתרומה אצל הכהנים, שהרי גם ישראל אוכל במעשרות כמו היום בזמננו לאחר קנס עזרא שהלויים לא יקבלו את המעשרות, ולכן אין מקום לזנות של בת לוי לפוסלה מאכילת מעשרות, גם על צד שהיא קדושה בגופה.

ובאמת עבודת הלויים שימש כמתנה ליוכבד ומרים כבזכות של הרגו את הילדים כציווי פרעה לכן זכו שה' עשה להם בתים, ופרש"י בתי כהונה ובתי לוייה, ואם אין בלויים כל קדושה אם כן מה מתנה יש בזה??

ובכלל יש להקשות שכתוב שהם לגיונו של מלך שנספרו לבדם, ובאמת הם זכו לכך בזכות שלא חטאו בעגל וגם רק הם מלו את ילדיהם במסירות נפש במדבר, ובכלל רק הם למדו תורה בהתמדה בישיבה כל ימי גלות מצרים, בפשטות בוודאי יש מקום לטעון שיש בהם קדושת הגוף.

ולכן מחנה לוי הוא בדרגת קדושה יותר ממחנה ישראל כי הם לגיונו של מלך, בגלל השקעתם בקדושה, אומנם היה להם תפקיד לשמש את הכהנים, וגם לנגן ולשיר בבית המקדש, אך לא מחמת זה נידון קדושתם אלא קדושתם קודמת לתפקידם זה שאולי גדרו תשמיש לתשמיש שאינו קדוש מחמת זה.

ולפי מהלך זה אפשר לתרץ קושיה עצומה, איך יתכן שיוכבד קיבלה בשכר הצלת התינוקים בתי כהונה ולויה, הרי גם אם נטען שאהרן ובניו זכו בכהונה בלי קשר לחטא העגל, כפי שמשה זכה בתפקיד הנהגת הדור, כך אהרן ובניו קיבלו מתנה להיות כהנים ואולי הם היו משמשים בכהונה בצירוף בכורי ישראל לולי חטאו בעגל, אבל הלויים התחלפו בבכורי ישראל כמפורש בתורה בגלל חטא העגל, ואם כן

ולקראת חג השבועות נזכור כולנו שהתנאי למתן תורה היה כאיש אחד בלב אחד, אחדות ישראל שנבנית על ידי שכל אחד יראה מעלת חברו ולא חסרונו, כך נתמלא באהבה ואחוה ושלוש ורעות בינינו, ונזכה לנהוג כבוד זה בזה, מתוך אהבה אמן.

וטהר לבנו – במדבר

וזאת עשו להם וחיו ולא ימותו

יכסו את הארון ואת כל כלי הקודש (כי הם כהנים קדושים וקודש לא מוזק לקודש - עץ יוסף, או שכהנים זריזים הם וזהירים ביותר וכפי שראיתי ברבינו בחיי שאפילו אהרן לא ראה את הארון אפילו ביום כיפור, כי ענן הקטורת הסתיר את מראה הארון, או לפי הש"ך כי הכהנים הם רחמים ולווים הם דין), ובני לוי לא יסתכלו על הארון בעת הכיסוי לכן הם לא ימותו.

ולפי זה אפשר שלפי האבן עזרא מגיע לבני קהת שכר, כי הם רצו למסור נפש לכבוד את הארון – חיבת הקודש כהגדרת **האור החיים** הק', ובעצם עצם הדבר שהתעסקו בקדושת התורה מגיע להם שכר וכדברי האור החיים הקדוש משא"כ עם ישראל שרק נזהרו ולא התעסקו, אבל הבעל הטורים הוא כדעה שהיה חשש שיהיה ביזיון לארון כי בני קהת פחדו מהארון ורצו לשאר הכלים, ולכן יתכן שלא מגיע להם שכר בבניית הארון, אלא די בכך שלא נענשו ולא מתו למרות שלא חפצו לנשוא את הארון, ולכן מתאים הפסוק וחיו ולא ימותו ללמד שלא ימותו לעתיד לבוא אחרי תחיית המתים.

אומנם צריך עיון, לדעת רבי יהודה הלוי ברבי שלום אם החשש שהלווים יביטו בעת כיסוי הארון בארון ומכך הם ימותו, אם כן מדוע נצטוו הכהנים לכסות גם את שאר הכלים, הרי אין איסור ללווים להביט בשאר הכלים?! אומנם **בתרגום אונקלוס וברש"י** משמע שיש איסור ללווים לראות את כל הכלים, אבל בדרשת רבי יהודה וכן מפורש **בספרי קוה קטז'** האיסור הוא רק בראיית הארון, ולכאורה מוכח שמותר לראות כלי הקודש מלבד הארון, מכך **שהגמ' יומא נא'** אומרת שבמועדים הרימו את הפרוכת שיראו את הכרובים מעורים זה בזה (בבית שני כשכבר לא היה ארון רק כרובים) וכן הוציאו את השולחן להראות הלחמים החמים להראות חיבת ה' על עם ישראל.

אבל כפי שכתב **בהעמק דבר** שאם לא היו מכסים את כל הכלים, ואם לא היו הכהנים פוקדים במדויק וכדברי **האור החיים** שהלוי לא יכנס לשים ידו לשאת עד שיאמר לו אהרן ובניו, פלוני, שים ידך במקום פלוני לישא, ככתוב **"ושמו אותם"**, אזי היה חשש שהלווים היו מרימים את הכיסוי לגלות איזה כלי הם נושאים, ומזה שוב יכול להיות תקלה שהלווים יראו את הארון, לכן לא רק שכיסו את כל הכלים, גם קבעו להם בדיוק איפה להניח את היד בעת הנשיאה של הכלי, כך הלוי לא ידע כלל איזה כלי, ומתוך ההקפדה החמורה והמדויקת, וגם מתוך חוסר הידיעה איזה כלי הוא בכלל נושא, כבר בער בלוי בו לבדוק איזה כלי הוא נושא.

אבל אם היו הכהנים מכסים רק את הארון, אזי הלווים היו יודעים שהם נושאים את הארון, וממילא היה להם תאוה להרים את הכיסוי ולראות את הארון, אבל עדיין צ"ע שהרי הארון נושא את נושאו ומזה לבד היו הלווים מגלים שהם נושאים את הארון?!

ולכן נראה, שבגלל שהיה כביכול כבוד לארון שכל בני לוי רצו לכסותו ולנשוא אותו והניחו את שאר הכלים, והיה כאן ביזוי לכלים, לכן תיקנו שרק הכהנים יכסו את כל הכלים וכביכול להשוותם לכבוד הארון.

ללמדנו כשעושים מצוה ודבר שבקדושה ונזהרים כצווי גדולי ישראל להישמר מסכנה, אזי לא רק שלא נמות חלילה מהסכנה כי נזהרנו כהוראת גדולי ישראל, אלא גם נזכה לשכר גדול, בזכות שיש לנו חיבת הקודש ואש בוערת בנו לא להיזהר אלא להידחף ולהילחם להתקרב לקודש וכו', אלא להיות מאופקים ולחיות במסגרת מדויקת כהוראת רבותינו, ועל קיום כל המצוות הקדושות בהתאפקות על האש קודש הבוערת כי נשמרים אנו כצווי רבותינו על זה נזכה לשכר גדול מאוד, ובורא עולם באהבתו לא רק שדואג לשמירת חיינו, גם נותן לנו שכר טוב על השמירה, כמו אבא שיצוה את בנו לאכול גלידה בזהירות על החולצה ויתן לו עוד מתנה על שאכל את הגלידה כצווי בלי ללכלך את החולצה.

וזאת עשו להם וחיו ולא ימותו – הגנה ללוים

בכבוד הארון, או לפי דברי **הירושלמי** אלו מבני קהת שלא היו צדיקים גמורים, ולכן כל א' וא' רץ, זה נוטל שולחן וזה נוטל

הלשון הזה לכאורה צריך ביאור, שהרי אם לא ימותו הרי הם יחיו, ומדוע יש כפילות?? ומתוך **האבן עזרא**, וחיו - **יוסיפו חיים**: ולא ימותו – בכרת, והטעם כי אם ישמרו לא להציץ ולראות בבלע הקדש, בכיסוי הארון, יקבלו שכר, והיינו חושבים שיתכן שאם לא ישמרו מלהציץ לא יקבלו שכר אבל גם לא יענשו, לכן מדגישה התורה **"ולא ימותו"**: שאם יציצו ויראו הם יענשו במיתה. ומוסיף **העמק דבר** שכל קדושה נותנת חיים לנזהר בהם כראוי, ונענש מי שאינו נזהר כראוי, ועובד אדום ובניו יוכיחו שהתברכו הרבה כששמרו את הארון כראוי:

והבעל הטורים, מפרש שכתוב פעמיים **"וחיו"**, כאן כתוב **"וחיו ולא ימותו"** ובנביא **זכריה** כתוב בעניין הגאולה השלימה **"וחיו את בניהם ושבבו"**, ללמדנו שמלאך המות בטל לעתיד לבא, כי בא זה ולימד על זה, שמה שכתוב **"וחיו את בניהם ושבבו"** – דהיינו בתחיית המתים שישובו לתחייה, אז בא הפסוק ללמד – **"וחיו ולא ימותו"** שבלע המוות לנצח, שלא יהיה יותר מלאך המוות.

ובעצם יש צורך להבין, א. מדוע רק הלווים מקבלים שכר על זהירותם והרי גם על ישראל יש צווי ואזהרה לא להתקרב פן ימותו, ב. מדוע הבעל הטורים לא מפרש את הפסוק לשכר על השמירה כדרך שפירש האבן עזרא, אלא נטה לפרש זאת לרמז על העתיד לבוא שלא ימותו אחרי תחיית המתים?!

וייתכן לפרש זאת על פי המחלוקת שראיתי, שיטה ראשונה היא **במדרש רבה במדבר ה' א'** שבני קהת פחדו לקחת את הארון, כי הארון היה מכלה בהם כשלא נזהרו בו בזהירות מופלגת בכבוד הארון, או לפי דברי **הירושלמי** אלו מבני קהת שלא היו צדיקים גמורים אזי ניצוצות האש שהיו יוצאים מבין שני בדי הארון ששימש להשמיד את שונאי ישראל, היו שורפים את בני קהת נושאי הארון.

ולכן בני קהת פחדו ולא רצו לנשוא את הארון אלא נשמטו ורצו לנשוא את שאר הכלים – המנורה והשולחן וכו', אבל מכך יוצא ביזיון לארון ברית ה', לכן הקב"ה ביקש ממשא שאהרן יקבע סדר מדויק כל אחד מבני קהת מה עליו לנשוא, וכפי שמוסיף **הכתב והקבלה במדבר פרק ד פסוק יט "ושמו אותם"** שלא יהיה כל הקודם זוכה, אלא כל אחד מבני קהת ימתין ויהיה מצוה ועושה.

אבל ר' שמואל ברבי נחמן חולק שחלילה לחשוב שבני קהת בגלל פחד מהארון לא הסכימו לנשוא את הארון, ובוודאי מסרו נפש על הארון, אלא להיפך בני קהת ידעו שכל מי שנושא את הארון שכרו מרובה, והיו מניחים את השלחן והמנורה והמזבחות, והיו רבים ומתקוטטים ומגיעים לקלות ראש וביזיון הארון, לכן קבע הקב"ה שבני אהרן יקבעו מי נושא ומה נושא.

וממשיך המדרש א"ר **יהודה הלוי ברבי שלום** שבני קהת היו מתים ומתכלים, כי כשהיו באין לטעון את הארון היו מפרקים את הפרכת מפניו והיו זנים עיניהם מן הארון – כבלע את הקודש, לפיכך היו מתכלים שנאמר **"כי לא יראני האדם וחיו"**, לכן תיקן להם משה שבני אהרן הם

במדרש רבה במדבר ה' א' כתוב מצד א' בני קהת פחדו לקחת את הארון, כי הארון כילה בהם כשלא נזהרו בזהירות מופלגת

וטהר לבנו – במדבר

אבל המדרש מוכיח על פי חשבון שמתו רבים מבני קהת, שהרי הגרשוני מבן חודש היו 7500 ובספירה מבן 30 שנה היו 2630 שזה קצת יותר משליש מספירת בן חודש, וכן במררי בן חודש 6200 ומבן 30 שנה הם 3200 קצת יותר מחציין, אבל במשפחת קהת מבן חודש 8600 ומבן 30 שנה 2750 שזה פחות משליש.

ולפי זה אכן מתו בפועל מבני קהת בנסיעת הארון, ופלא הדבר שהרי משה נצטוו לתקן עבורם הגנה ממינתה עוד קודם תחילת המשאות??

ואולי כדברי הירושלמי היו חיבים לנשוא את הארון רק צדיקים גמורים, וזה ממש דיני נפשות לדעת מי אכן צדיק גמור שלא לסכן חלילה מי שאין תוכו כבד, ואיך משה רבינו ידע מה בלב האדם??

אבל אם הקב"ה מצווה שיפעל וימנה אנשים כראוי להם, סימן שהקב"ה נתן למשה את האפשרות להחליט על פי הנראה או לפי מה שמפורסם אצל אנשים בגדר חזקה שהם מוחזקים כצדיקים, ואכן מצאנו **ברש"י דברים א' טו'** שמשוה שחיפס דינים לפי מה שיתרו התווה לו ובאישור הקב"ה, וכתב רש"י חכמים וידועים - אבל נבונים לא מצאתי, זו אחת מ7 מדות שאמר יתרו למשה, ולא מצא אלא 3 צדיקים חכמים וידועים, ומפורש שצדיקים הוא כן מצא.

ויתכן שלקח למשה רבינו זמן עד שמצא צדיקים גמורים, ובינתיים מתו מבני קהת, או שגם מי שמשוה מצא כצדיק שמא ירד אותו צדיק מדרגתו לאחר המינוי ולכן מת מקדושת הארון, על כל פנים משה על פי ציווי ה' הצליח להציל רבים מבני קהת שלא ימותו חלילה.

וידבר ה' אל משה ואל אהרן

ומצאתי בספר **שערי אורה** לרבי יוסף ג'קאטיליה מגדולי המקובלים מספרד, **בשער השביעי**, שמהות שם "קל" כולה **רחמים וחסד** וחמלה וחנינה, מבלי צד דין שבעולם, והוסיף שם שכשיצא **מדת קל, בורחים ומסתתרים כל מחנות הדין** ואז ניצלת אותה הבריה מן הדין והעונש, וזהו סוד 'רחום' אשר במדת "קל", וכאן שימש שם קדוש "קל" **להבריה כל הרשעים והכופרים מקרב מחנה ישראל**, וזה רחמים עצומים לעם ישראל, לסלק כל הדינים מעם ישראל כפי שמצאנו כלפי חזקיהו שלמרות שלשבט היה רוב שבעצם רוב עם ישראל ביהודה היו רשעים, בכל זאת הקב"ה ברחמיו אמר לחזקיהו שקשר רשעים אינו מן המניין, ועם ישראל נחשב רק עדת חזקיהו הצדיקים ולכן מגיע להם ניסים ונפלאות.

אבל עדיין קשה, שהרי המדרש הוסיף שתפילת 18 כנגד 18 פעמים שהושוו משה ואהרן, ועל זה הגמרא לא ענתה איך יסתדר הדבר כשיש 19 ברכות? כמו כן קשה, מדוע עזר נוסח תפילה זה שחיבר שמואל הקטן, הרי זה היה אמור לגרום למריבות ולאלימות קשה יותר בבתי כנסת, שהרי עוד לפני ברכה זו לדברי הרמב"ם הם היו מצירין לישראל ומסיתין אותן לשוב מאחרי ה', ומדוע נפרדו וברחו המינים והכופרים מבתי הכנסת בגלל תפילה שכללה ברכה זו?

ונראה לתרץ, ע"פ הגמרא **סנהדרין יא'** פעם אחת היו מסובין בעליה ביבנה ונתנה עליהם בת קול מן השמים יש כאן אחד שראוי שתשרה עליו שכינה אלא שאין דורו זכאי לכך נתנו חכמים את עיניהם בשמואל הקטן, וחשבתו שיתכן ששמואל הקטן הוא משורש נשמת שמואל הנביא, והרי שמואל הנביא שקול כמשה ואהרן לכן מתאים שברכת שמואל תהיה באמצע תפילת 18 שהיא כנגד משה ואהרן ללמד ששמואל בתפילתו שקול כמשה ואהרן.

אבל ראיתי **במגלה עמוקות** ו**אתחנן קפטי** השיב לו הקב"ה **"רב לך אל תוסף"**, ר"ל ששמואל הקטן יתקן ברכה למינים שהיה לו נצוץ ממשה, אבל אין זה **סותר מה שכתבתי** כי הוא מביא **זוהר (בראשית עמוד קסא [זוהר ח"א כ"ה ע"א]) "דור הולך"** (קהלת א ד') זה משה, **"דור בא"** זה משה, **שבכל דור ודור מתגלגל נצוץ של משה**, **"רב לך"** שאתה משה תהיה גם כן באותו הדור איש אמונות לתקן רב ברכות (משלי כח כ), **לכן אל תוסף דבר, ו"צו את יהושע"**, אין צו אלא עבודה זרה (סנהדרין נ"ז ע"ב), **שיתפלל על אותו דור, וחזקה"ו**

מנורה וזה נוטל את מזבחות ובורחים מן הארון, והיה הארון כאילו מתבזה והיה ה' כועס עליהם, ושוב היו מתכלים.

ואילו רבי שמואל בר נחמן אמר אע"פ שמתמעטים היו נותנים נפשם על הארון, ואם כן למה היה מזהיר עליהם אל תכריתו את שבט? אלא מפני שהיו יודעין שכל מי שטוען בארון שכרו מרובה והיו מניחים את השולחן והמנורה והמזבחות, ומתוך כך היה זה מריב ואומר אני טוען כאן וזה מריב ואומר אני טוען כאן, ומתוך כך היו נוהגים בקלות ראש והייתה השכינה פוגעת בהם.

אמר הקב"ה למשה מה אני הורג בני קהת אם יטענו הרי מתמעטים ואם לא יטענו הרי כעס עליהם, א"ל הקב"ה למשה ולאחרן עשו להם תקנה לבני קהת כדי שלא יכרתו מן העולם, שלא יהו מניחים ובורחים, אל תכריתו את שבט וגו' אלא יבא אהרן ובניו ושמעו אותן איש על עבודתו ואל משאו כדי שלא יוכלו להתחלף מעבודה לעבודה וממשא למשא וזה הכוונה **"עשו להם וחיו"**.

ולכאורה, ציווי זה להחיות את הלויים נצטווה משה עוד לפני שהתחילו המסעות, שהרי עדיין היו במדבר סיני במקום שחנו למתן תורה ושם בנו את המשכן והתעכבו שם כשנה, ואם כן מתי מתו בני קהת נושאי הארון? וכי משה לא קבע מיד את חוקי המשאות כל אי על משאו המתאים לדרגתו הרוחנית ושלא יתחלף בלי רשות והתאמה?

לכן סבור הייתי לומר שה' טען למשה מה הסכנה שיכולה להיווצר בעתיד לבני לוי אם לא יקבעו להם סדר תפקידים לכל לוי מבני קהת, וע"י הסדר שעשה משה אכן לא מתו מבני קהת.

במדרש רבה על הפסוק **"וידבר ה' אל משה ואל אהרן לאמר"**, מובא שב18 מקומות אתה מוצא משה ואהרן שוים, וזה כנגד תפילת 18 ברכות, וגם כנגד 18 אזכרות שם ה' שכתובות **בשמע ישראל** וכנגד 18 אזכרות שבמזמור לדוד (תהלים כט) **"הבו לה' בני אלים"**, ומן האזכרות האלו למדנו לי"ח ברכות, ואילו כנגד 3 האבות נקבעו 3 תפילות ביום, שחרית מנחה וערבית.

ולמעשה בזמנינו יש 19 ברכות בתפילת 18, כי ראו חז"ל שרבו כתות כוזבות, וכן הנוצרים בתחילת דרכם היו מתפללים במניינים של יהודים כשרים, לכן הוסיפו את ברכת **"למינים"**, בגניזה הקהירית התגלו נוסחי תפילה שלא עברו צנזור, בין נוסחאות אלו נמצא נוסח ארץ ישראל בו נכתב: **"למשומדים אל תהי תקוה, ומלכות זדון מהרה תעקר בימינו, והנוצרים והמינים כרגע יאבדו, ימחו מספר חיים ועם צדיקים אל יכתבו. ברוך אתה ה' מכניע זדים"**, ובכך עזבו הנוצרים את עם ישראל ונפרדו לגמרי מעדת ישראל, ועם ישראל נשאר נקי מרשעים בבתי כנסיות.

אבל קשה שהרי תפילת 18 מכוונת כנגד 18 אזכרות שם ה' שבקריאת שמע ובאזכרות שיש במזמור **"הבו לה' בני אלים"**, ואיך תקנו ברכה נוספת שכביכול הורסת את הרעיון של 18 כנגד 18?? וגם כשיש צורך מדוע להכניסה בתוך תפילת 18, אולי היה לתקן תפילה נפרדת או לפני עושה שלום בסיום תפילת 18 שאז מותר להוסיף בקשות, כך שלא יהרס רעיון 18?

והנה מובא בגמ' ברכות כח' **שברכת המינים חיברה שמואל הקטן**, ואומרת הגמרא כנגד מה נתקנה, אמר רבי לוי לרבי הלל בריה דרבי שמואל בר נחמני כנגד **"קל הכבוד הרעים"** לרב יוסף כנגד **"אחד"** שבקריאת שמע.

ואכן מתאים ביותר שתפילה כנגד הנוצרים יהיה כנגד **"אחד"** שיתחזק האמונה בקל אחד כנגד כפירת הנוצרים באמונתם הטפילה בשיתוף רח"ל, וכמו כן מתאים תפילת ברכת המינים כנגד **"קל הכבוד"** שבשונה מכל לשונות הויה של רחמים המוזכרים במזמור זה, **"קל הכבוד"** זה לשון שונה.

וטהר לבנו – במדבר

יואל ששם אביו פתואל שהוא שמואל ונקרא פתואל על שם שפיתה את ה' בתפילתו, דהיינו ששמואל היה עמוד התפילה עד כדי כך שהוחלף שמו לפתואל.

ויתכן ששמואל הנביא התפלל בעוצמה להתנתק מהשפעות רעות, כי גדל בין בני עלי, והנביא מציין שלמרות זאת לא למד ממעשיהם הרעים, **מצודת דוד שמואל א' ב' יח'**, ויתכן שבכח התפילה העצומה הצליח להתנתק מהשפעתם הרעה, וכח תפילתו זו השפיע לדורות שתפילת שמואל הקטן תשפיע להרחיק את המינים מבתי הכנסת ושלא ישפיעו לרעה על עם ישראל, וע"ז כתוב **"והוא יענם"** שתפילתו התקבלה שהנוצרים התנתקו ועזבו את עם ישראל לגמרי, במקום להוסיף אש על המדורה בבתי כנסת, וכאמור קודם מספר שרי אורה ש"קל הכבוד הרעים" מידת "קל" לסלק הרשעים, שתפילת שמואל השפיעה במידת "קל".

אבל יהושע שלא התפלל, יתכן כי הוא לא היה בסכנה רוחנית שאפילו כאשר נשלח עם המרגלים קיבל הגנה ממשה ששינה שמו ליהושע שה' יצילו מעצת מרגלים לעומת כלב שהרבה בתפילה ואפילו הלך לבדו להתפלל בקברי אבות למרות סכנת הענקים שם, אבל בכל זאת ע"פ המגלה עמוקות הייתה תביעה על יהושע להתפלל על הדורות הבאים גם כשאינו מרגיש בעצמו צרה זו, **ולכן נשתנה שמו באופן שונה "יושע" כפי שכתב המגלה עמוקות**.

איש על מחנהו ואיש על דגלו – והמשכן במרכזם

ויתכן שמנוחה יש לאדם כשיש לו דירת קבע משלו, ומשכן שילה היות ועמד שנים רבות 369 וגם היה בנוי מאבנים חוץ מתקרה, לכן נחשב למנוחה, ולא לחיות נע ונד למרות הנוחות והפינוקים.

ויהי רצון שיזכו כל האברכים כולל בני האברך היקר בדירה קנויה משלהם בנחת ולא בשכירות, כך יזכו למנוחה בס"ד מכל הבחינות בקרוב אמנ.

600 אלף ושלושת אלפים וחמש מאות וחמישים

ויתכן שהיהודים בגלל חטא העגל שהפסידו את הבכורה והלוויים נכנסו תחתם היו צריכים לכפר על עצמם 2ב אופנים, **הראשון** שזה רוב רובו של עם ישראל **בנפש תחת נפש**, שבן לוי היה תחת נפש של בכור ישראל, והאופן השני פדיון בממון – דמים, **כי יש מועט 275 בכורי ישראל** שהיו צריכים לפדות עצמם בממון, **כי יש כאלו שממון חביב עליהם מגופם** וכדברי רבי אליעזר **בברכות סא'**, וזה בבחינת כופר דמים, וגם כנגד מכירת יוסף **כדברי רש"י ג' מו'**.

אומנם מדברי המדרש רבה במדבר משמע לא כדברי הגאון רבי משה שטרנבוך, שהמדרש כותב שהסיבה מספר שווה במדויק בספירה שהייתה בזמן הכנת האדנים לאחר העגל ובספירה שהייתה בחודש אייר, כי הספירות הללו היו באותה שנה מתשרי, ורק בתשרי הבא היו מוסיפים את החדשים שנוספו. **ולפי דברי המדרש יוצא**, שגם באדנים לא חישובו את הלוויים, וגם הלוויים לא תרמו מחצית השקל על הלוויים, כי הם לא חטאו בעגל, ולכן לא היה עוד מקשל כסף לפי מספר הלוויים.

ואולי התורה לא גילתה זאת במפורש בספירה הראשונה, או בגלל שלא נלמד מזה הוראת לדורות שלווים פטורים ממחצית השקל, או בגלל שה' לא רצה להבליט את ההבדל בין הלוויים שלא חטאו לעם ישראל, רק לאחר הקמת המשכן שבו עם ישראל מכפר וכיפר במשך חודש שלם מניסן שבו הוקם המשכן, ורק אז ההבדלה בין הלוויים של א חטאו לעם ישראל שחטאו פחות פוגע ומעליב.

מניין בני ישראל 60 ריבוא כנגד אותיות התורה? וכמה אותיות אכן יש בתורה??

ישראל היו 600 אלף נשמות כנגד 600 אלף אותיות שבתורה, וכדברי **הזהר הקדוש** זוהר חדש שיר השירים מאמר ב' טעמים ונקודות תרס"א, **שיש שישים ריבוא אותיות בתורה כנגד 60 ריבוא נשמות, וכל נשמה מתחלקת לכמה ניצוצין**.

ואמצה"ו בגימטריא רו"ח הטומא"ה, **שיתפלל הוא עליהם להעבירים**, ויהושע לא התפלל עליהם, לכן הקפיד הכתוב (נחמיה ח יז) **על יהושע וקראו "יושע בן נון"**.

ואכן בכל צדיק בדור יש ניצוץ של משה רבינו כדברי הזהר, אבל בכל זאת יתכן ששורש נשמתו הוא משמואל הנביא, וברוך השם שזכיתי ומצאתי כן **ברמ"ע פאנו יונת אלם בתרא ח"א פמט'** אומר אני כי **שמואל הקטן** בין יעקב ודוד הוא שמואל הרמתי **שזכה לו מקומו ושעתו** שכתוב בו **"ומעיל קטן תעטה לו אמו"**.

וכן מצאתי בשל"ה ראה תורה אור ה', **שמואל הקטן מכלל דאיכא גדול, וזהו שמואל הרמתי, ואלו מתחברים יחד, כמובא בגמרא שאמרו על שמואל הקטן ראוי שתשרה שכינה עליו כמשה, ושמואל שקול כמשה, דהיינו שמואל הקטן הוא שמואל הגדול השקול למשה, וכן מוכח בגרסת יד רמה בגמ' סנהדרין שם שלכך נקרא שמואל הקטן שהיה ראוי לנבואה כשמואל הרמתי עליו השלום.**

ושמואל מצאנו ששקול כנגד משה ואהרן, יתכן שזה לא בכח הנבואה כי בנבואה לא היה ויהיה כמשה, אלא בכח התפילה כמשמעות הפסוק **"משה ואהרן בכוהניו ושמואל בקוראי שמו, קוראים אל ה' והוא יענם"** וע"ז אמרה הגמ' **ברכות לא'** ששמואל שקול כמשה ואהרן, ויתכן ששמואל שנוולד מכח התפילה וחיודושי התפילה הנלמדים מתפילת חנה, השקיע רבות בכח התפילה, ואכן מצאנו בתחילת

כתוב בדברים יב' ט' **"כי לא באתם עד עתה אל המנוחה ואל הנחלה"** ובגמרא זבחים קיט' דרשו **מנוחה** זו משכן שהיה בשילה, ו**נחלה** זו ירושלים, ששם נקבע לנצח מקום בית המקדש.

וצ"ע מדוע 40 שנה שהיו במדבר מסודרים במחנות סביב המשכן, בשלוה ובטח בלי שום דאגות של פרנסה ושאר קשיים, כמעט גן עדן עלי אדמות, ובכל זאת זה לא בגדר מנוחה, למה?

הגאון הגדול רבי משה שטרנבוך שליט"א הביא רעיון מעניין, שמספר בני ישראל לא השתנה מהספירה הראשונה שהייתה לאחר העגל בחודש תשרי לשנייה שהיו בחודש אייר 6 חודשים לאחר מכן, רק בספירה הראשונה הם היו **603550 כולל שבט לוי**, ואילו בספירה השנייה הם היו **603550 בלי שבט לוי** שהיו **22 אלף**, וזה להוכיח ששבט לוי שלא הולכים לצבא ועובדים ה' בבית המקדש לגיונו של מלך, לא מפחיתים את עם ישראל.

ואכן מצאנו שהקב"ה דקדק במספר עם ישראל, וכמובא **בפרקי רבי אליעזר פרק לט'** כשעלו ישראל ממצרים היו **שישים ריבוא חסר 1**, מה עשה ה' **נכנס במניין עמהם** ועלה מספרם לשישים ריבוא, והתקיים (בראשית מו, ד) **"ואנכי אעלך גם עלה"**. ואם הקב"ה הקפיד להצטרף שיהיה מניין 60 ריבוא זה מלמד שהקב"ה דקדק במספר עם ישראל, ואכן בכל התקופה מיציאת מצרים עד כניסתם לארץ תמיד היה מספרם מעל 600 אלף, וכפי שראה במאמר הבא בס"ד.

כמו כן, הקב"ה הקפיד שלא יהיה במספר עם ישראל ואילו במניין כל שבט בנפרד פחות מעשר או 5, לדוגמא לא היה מספר 37468, וזה מוכיח שכל מספרם היה מדוקדק ומכוון ע"פ חשבונות של מעלה.

ושואל תלמידי אברהם לוי היקר שאם הכל מדויק למה מספר הבכורים לא היה מדויק למספר הלוויים? למה היו כמה בודדים שהיו צריכים לשלם כסף 5 סלעים? הרי המספר כמעט מדויק, ורואים שהקב"ה דקדק במספר שיהיה מכוון למסר שחפץ בו?

כסדר אנו רואים שמתחילת יציאת מצרים וקבלת התורה עד כניסתם לארץ ישראל הקב"ה הקפיד שיהיה מניין עם ישראל בסביבות 600 אלף, **ואולי** זה כי עם ישראל עד הכניסה לארץ

וטהר לבנו – במדבר

שיבושי העתקה בין נובלות חכמה קצו' למדרש תלפיות ערך אותיות וסייג לתורה דף יב'.

אבל יתכן וכך נראה לעני"ד להבין מלשון הזוהר שע"י האות במלואה אפשר להגיע להשלמת 600 אלף, אבל לא משתמשים בכל המילואים, אלא בחלקם בכדי להגיע ל-600,000, כי לפי המצב של אור הנשמה ואור התורה השימוש במילואי האותיות משתנה, לפעמים כביכול ישתמשו רק באותיות יוד במילואים ולא במילוי האות ו', או שהשתמשו בחצי ממילואי האות י' ולא בכלם. ולפי"ז מובן מדוע המלאכים דרשו "תן הודך על השמים", כי התורה בצירופי האותיות במלואם יש בהם משמעויות נסתרות, וקריאה שונה ממה שאנו קוראים.

ואולי לכן מספר היהודים במדבר למרות שתמיד כ-600 אלף, בכל זאת מספרם השתנה, ביציאת מצרים בדיוק 600 אלף יחד עם ה', ובתרומת האדנים 603550, ובפרשתנו בחודש אייר 625550 לא כולל בכורי הלויים, ובספירה אחרונה בסוף 40 שנה היו 624730 כולל הלויים, כי מילוי האותיות השתנה לפי לימוד התורה ודרגת עם ישראל.

וכפי שיש להבין זאת מדברי הזוהר חדש סתרי תורה יתרו מאמר אלף זהר חדש / יתרו מאמר אלף דמתכנסין מעלמא מרה"ש עד רה"ש רנ"ד, ע"פ בעל הסולם, אז קרא ה' למטטרון, שהוא עומד תוך פרוכת המסך, וששים אלף רבוא בעלי חכמת התורה מסביב לו, והוא קושר קשרים לריבוננו, שהאותיות בתורה זה כנגד בעלי חוכמת התורה, וכאמור.

וכמ"כ יסוד זה מתרץ על מאמר הגמרא קידושין ל' שאות ו' מהמילה גחון הוא חציין של אותיות ספר תורה, וכבר הקשו המפרשים שחצי ס"ת הוא כ-5000 אותיות קודם, האות ו' בפסוק "אשה הוא לה" ביקרא ח' כח' – ע"י משנת ר' יעקב על תוספתא פ"ד ג', והגאון רבי בנימין זילבר זצ"ל מוריה רנ"ג - ד', שתרץ שזה חצי מהאותיות הכתובות באופן שונה בתורה – גדולות או קטנות.

אבל לפי היסוד שכן משמע מהזוהר ואולי מסודו של המלאך לרבי סעדיה גאון, שאותיות ספר תורה נספרים בחלקם במילואים, ואולי בדיוק באותו זמן שמנו חכמים הראשונים, הגיעו לחצי האותיות התורה שזה על פי חוכמת התורה שהיה בזמנם, שלפי החשבון איזה אות יספרו במילואה ואיזה לא כך יצא גחון אמצע התורה.

אולם על אמצע של סך המילים, התשובה היא ע"פ ספר אהבת תורה דרוש דרש משה זה חצי מהמילים הכפולים שבתורה, ועל הסבר חצי מספר הפסוקים, שגם זה לא מסתדר בפסוקים שלפננו, בזה נסמוך על דברי הגמרא שאין אנו בקיאים במניין הפסוקים, והאם מצב מניין האותיות וצירופן כמובא לעיל משפיע על כמות המילים ע"פ על הפסוקים, ואם הפני יהושע התייגע בשאלה זו שנים ארוכות מה אומר ומה אדבר, וכל מה שכתבתי בדרך אפשר.

וב"ה האיר עיני ר' שלמה אשכנזי שיחי', שבהקדמת שמע שלמה למרה"ש אלגזי ע"פ הלבוש תכלת ל' עונה בדרך דומה אומנם בצירוף אחר ושונה של האותיות, ואדרבא אשמח לקבל עוד את דעתכם.

ודשנו את המזבח ופרשו עליו בגד ארגמן

אמורה לחנוק את האש בדרך הטבע, אלא שהיה נס, ואם כך למה צריך לכסות במתכת?

ותידך נפלא שבעת מסעות אין עבודת המשכן יש פחות ניסים וצריך יותר השתדלות, ואולי להוסיף על דבריו שהמסעות מבטא את הגלות, וגם במסעות לא הקריבו קורבנות כמו ימי הגלות, ואכן בימי הגלות צריך יותר השתדלות לשמר את אש הקודש כראוי.

ועל שלחן הפנים יפרשו בגד תכלת ונתנו עליו את הקערות וגו' ולחם התמיד עליו יהיה

ומסביר הרמב"ן שלכבוד הלחם שהוא מסודר כהלכתו יפרשו בגד תכלת, להפריש בין השלחן ולחמו ובין הכלים, והיה המכסה העליון בבגד תולעת שני שהוא מראה אדום, בעבור שהשלחן סימן לכתר מלכות שהוא במידת הדין,

לפי זה קשה, מדוע היו קצת מעל 600 אלף, וכל ספירה מספר שונה, הרי יש 600 אלף נשמות, ו-600 אלף אותיות, ומה פשר העניין שיש קצת יותר מ-600 אלף בספירת עם ישראל?!

והפני יהושע קידושין ל' מקשה קושיה עצומה, שמניין אותיות התורה זה רק חצי ערך החשבון המוזכר 310 אלף. ובבדיקת מחשב יצא 304805?!

ומתרץ הפני יהושע, שאולי 60 ריבוא זה עם התרגום שנמסר ג"כ בסיני כמובא במדרש ובספרים הקדמונים וביחוד בספר של"ה בענין 2 מקרא ואחד תרגום. ועוד תירץ שכל אות מאותיות התורה יש לה 2 בחינות ענין קדושת הכתיבה שנכתב באצבע אלוקים ועניין קדושת הקריאה שדיבר הקב"ה עם משה ככתוב "אחת דיבר אלוקים שנים זו שמענו" וראוין את הנשמע ושומעין את הנראה, וכמאמר חז"ל יש אם למקרא ויש אם למסורת, או שהאותיות כפולות כמו שהלוחות מזה ומזה הם כתובים.

ואולי בשוני קצת, שנים מקרא זה המכפיל למספר שישים ריבוא, ואחד תרגום זה כנגד זמן הגלות שכביכול עם ישראל כחצי ברוחניות ובכוחו ממה שהיה בשלימותו.

וע"פ דרכו יתכן שהיות ויש 2 מסורות בספר תורה, שהרי בספרו של רש"י שמות כה נבי"ש ו' שלא קיים במסורת שלנו, וא"כ כאילו יש 2 ספרי תורה, כי ע"פ הלכה אחד מהם פסול אבל היות וכך המסורת 2 קיימים כל אי' במסורתו.

אומנם ידידי הרב אברהם פרדמן שליט"א מח"ס י"ם של קושיות" על רש"י, ציין שיש עוד הבדלים בנוסח הכתוב בספרי התורה בין מסורות תימן לאשכנז, ע"כ יוצא שיש כ-3 ספרי תורה על פי המסורת, וממילא התירץ הזה נופל ואינו נכון.

אומנם בהתבוננות במקור הדברים בזהר שיר השירים שם, שכתב וז"ל: וסלקין לשתין רבוא. אוף הכי אתוון, כד אתמלו סלקין לשתין. אלף בית גימל דלת הא וזין חית טת יוד כף למד מס נון סמך עין פא צדי קוף ריש שין תו. אלין אינון סליקו דאתוון, לשיתין רבוא. בגין למהוי שלימו ברזא דאתוון, בשייפי כולהו.

ומשמעות הדברים, שצריך להתייחס לאותיות שבתורה מלאים האות א היא 3 אותיות אלף, וכן ב היא 3 בית, וכפי שכתוב במפורש בזהר, וכן כתב בעל חסד לאברהם מעין ב נהר יא, אבל לפי זה מספר האותיות הרבה יותר מ-600 ריבוא, כי רוב האותיות הם בעלי 3 אותיות ושנים בעלי 2 אותיות, וגימל היא 4 אותיות, ויוצא 803932 כמעט פי 3 מסך 304805.

ואכן בדקתי יסודי לפי הפעמים שמופיע האותיות בתורה ע"פ המחשב, ובהכפלה של האות במלואה כלשון הזוהר יוצא, א = 81177, ב = 49035, ג = 8436, ד = 21096, ה = 56116, ו = 61026, ז = 6594, ח = 21567, ט = 3608, י = 94593, כ = 23936, ל = 64710, מ = 50180, נ = 42378, ס = 5499, ע = 33750, פ = 9610, צ = 11886, ק = 14085, ר = 54375, ש = 54375, ת = 35900, וביחד יוצא 803,932, שזה הרבה יותר מ-600 ריבוא.

אגב זה מתקרב למספר האותיות שהמלאך גילה לרבי סעדיה גאון כשהצטער כשלא ידע לענות לחייט כמה אותיות יש בתורה, ורבי סעדיה גאון רימז עליו בפיט "אוהל מכן בניני" 815280 אך נפלו בו

כתב רש"י ופרשו עליו בגד ארגמן - יומא כא' ואש שירדה מן השמים רבוצה תחת הבגד כארי בשעת המסעות ואינה שורפתו שהיו כופין עליה פסכתו עירובין קד' של נחשת.

שואל תלמידי החשוב אברהם לויני"ו למה במסעות היו צריכים לשים כלי מתכת על האש, הרי האש הייתה אש על טבעית מהשמים? כמו כן בדרך הטבע גם הבד שמעל המתכת ישרף למרות כיסוי המתכת, ובכלל המתכת

כתב הרמב"ן, שבעת המסעות לחם התמיד עליו יהיה דהיינו שעל השולחן עצמו יהיה הלחם, ועליהם בגד התכלת, וישימו על הבגד הזה בשלחן כל הכלים, ואחרי כן יפרשו על הכלים והשולחן בגד תולעת שני.

וטהר לבנו – במדבר

ואולי היות ומסעות מבטא גלות, וכאמור קודם, אז כשעם ישראל בגלות, אכן יש כובד וקושי עצום כי חסר לנו עמודים וצינורות כביכול, ובדרך הטבע אמורים להישבר ולקרוס כדברי החזקוני, ובכל זאת הבטחת ה' שהם יהיו תמיד על המזבח שהם לא יפלו ולא ישברו ויקרסו, וזה הבטחה שבימי הגלות עדיין יהיה פרנסה לעם ישראל תמיד, למרות הקושי.

ואכן כדברי הרמב"ן האדום מסמל דין ומלכות, אבל את השולחן והלחם כיסו קודם בתכלת שזה כללי ולא דין, שהרי אדרבא רצו להשפיע חסד לימי הגלות, ולא חלילה להשפיע דין רח"ל, ומעל זה שמו את כל כלי וחלקי השולחן שזה העמודים והחצאי הצינורות ויתכן גם כפות הלבונה, ומעל הכל היה כיסוי אדום,

כי בכללי בזמן הגלות יש מידת הדין ויש קושי המלכות הרעה, וגם יש קושי של פרנסה לרבים מעם ישראל שנאנקים מכובד הגלות, ומקושי הפרנסה, ומיוקר המחיה, ומתפללים לחסדי ה' הטוב.

מה המתנה והחסד העצום הצריך פרסום - בספירת עם ישראל במדבר

ואם כן הראיה של המדרש עצומה היא, שיום האבל של עם ישראל מוסתר הוא, כי משפטיך תהום רבה, וצריך לומר שאין כאן חלילה שקר, אלא זה ראייה לדברי המנחת חינוך מצווה שא' אות ז' שכל חודש תמוז ראוי לקבוע בו צום יז' בתמוז, וכן כל חודש אב ראוי לקבוע בו צום ט' באב, וכפי שכתבתי כן קודם באריכות.

ואומנם קשה מאוד שגם מתן תורה שהוא יום חג לישראל שלכולי עלמא בחג השבועות צריך "לכנס" – עונג הגוף, כי יום שניתנה בו תורה – פסחים סח', והרי גם יום מתן תורה כביכול נסתר ואינו חד ומפורש ממש בתורה, ואכן נחלקו תנאים יומא ד' אימתי בסיוון ניתנה תורה, ולמה הצדקה הגדולה ביותר שיש לישראל שזה המתנה הגדולה נתינת התורה, גם יום זה נסתר? והרי כתוב "צדקתך כהררי קל"?

ויש לתרץ שמתן תורה נסתר יומו כי באמת בכל יום חייב אדם להתייחס כאלו היום ניתנה תורה, וכך יהיו בכל יום עליו כחדשים.

וכפי שכתב רש"י בדברים יא' יג' על הפסוק שאומרים בחובה פעמים בכל יום בקריאת שמע "והיה אם שמוע תשמעו אשר אנכי מצווך היום", - היום כחדשים כאילו היום שמעתם פעם ראשונה.

ואכן מדוע נחשב ספירת עם ישראל במדבר בצדקה וחסד בורא עולם שעל זה כתוב במדרש "צדקתך כהררי קל"?

ואולי התשובה היא כפי שכתבתי קודם בחשיבות מנין עם ישראל – שמלאכים יש לרוב, אבל במתן תורה באו 22 אלף סביב הקב"ה כמניין הלויים, ובמעגל החיצוני היו 600 אלף מלאכים כמניין בני ישראל.

וזה גרם לכל יהודי להתלהב, כי אני לא סתם אדם, אלא אני אדם מיוחד כי כנגדי כביכול יש מלאך ה' בשמים, וחשיבותי עצומה מאוד מאוד, וכתוב "ואני קרבת אלוקים לי טוב", אז זה חסד עצום שיהודי מרגיש שמחה עצומה שהוא כמלאך הקרוב לבורא עולם, ושכך מחשיבו בורא עולם, ממש תענוג עילאי, ומלבד זאת כתבתי קודם עוד מעלות עצומות לעם ישראל בספירה זו שהייתה במדבר וכל המחנות.

אבל הארון ומזבח הזהב בבגד תכלת למדה הכלולה מן הכל ומזבח העולה בבגד ארגמן, שהוא אדום יותר מן הראשון, כי שם יזרק הדם כופר נפשם.

ומשמע מהרמב"ן שבעת המסעות כל הלחמים היו על השולחן בלי העמודים והמדפים שהיו חצאי צינורות, שהם החזיקו כראוי את הלחמים במשכן.

ולפי זה מובן דברי החזקוני ששאל איך עמדו הלחמים בלי ליפול, שהרי אם היו מסודרים במדפים לא כל כך קשה איך לא נפלו כי לקחו את השולחן כאשר הלחם מסודר על מדפים, ורק הלכו ישר ובוזהירות וכהנים זריזים וזהירים ביותר, אבל אם עמדו אחד על השני בלי מדפים, הרי כובד הלחמים היו גורמים שהכל ישבר יקרוס ויפול, והלחמים כבדים הם כפי שכתב רש"י בתומוה כה' שלכן נקראו העמודים שהחזיקו את הלחמים במדפים "קשות" כי הם סחבו את כל כובד משקל הלחמים, ומה זה בא לרמז? מדוע אכן הפרידו ולא לקחו את השולחן ולחמיו על המדפים כפי שהיה באוהל מועד?

המדרש רבה תחילת הפרשה מבאר מה שכתוב בתהלים יז' "צדקתך כהררי אל", שטובות/צדקה שאתה מביא על העולם מפורסמת כהרים הללו, אבל "משפטיך תהום רבה" שמשפט/עונשים שאתה עושה בעולם הזה "תהום רבה" מה התהום בסתר אף משפט שאתה מביא בסתר.

והביא המדרש דוגמא שהנה ירושלים חרבה בתשעה באב וכשמראה ה' את החורבן העתידי בנבואה ליחזקאל, הוא מראה לו בעשרים בחדש אב, כי ה' לא רצה לפרסם מתי חרבה, אבל כשהוא בא לגדל את עם ישראל מפרסם באיזה יום ובאיזה חודש ובאיזה שנה ליציאתם ממצרים ובאיזה מקום, שהרי מה אמר להם "שאו את ראש כל עדת בני ישראל":

והנה בירמיהו (נב יב) כתוב "ובחדש החמישי בעשור לחדש וגו' וישרוף את בית ה' וגו'", הרי שכתוב תאריך מפורט על שריפת בית המקדש, ואילו במלכים ב' פסוק ח' כתוב שבת המקדש נשרף בז' באב.

והמפורשים מתרצים ע שהתחלת החורבן היה בשבעה לחדש כי אז נכנסו בירושלם וסוף החורבן היה בעשור לחדש כי אז נשרף בית המקדש: ואכן התאריך ט' לא כתוב מפורש.

וגם בתורה כשנקבע ליל ט' באב לליל בכיה לדורות כי בכו בחטא המרגלים לא כתוב תאריך אלא כתוב "בלילה ההוא", ובגמרא תענית כט' הם בכו בכיה של חנם ואני אקבע להם בכיה לדורות.

וטוען הרמב"ן שזה לא כתוב בפסוק וז"ל ולא ידעתי מאיזה רמז שבפרשה הוציאו זה, אבל פסוק מפורש הוא בתהלים קו כז - כז, "וימאסו בארץ חמדה ולא האמינו לדברו וירגנו באהליהם ולא שמעו בקול ה' וישא ידו להם להפיל אותם במדבר ולהפיל זרעם בגוים ולזרותם בארצות".

ואומנם גם התאריך שבכו בחטא המרגלים נסתר הוא כי על פי החשבון בגמרא תענית כט' חסר יום אחד אלא שבאותה שנה הקב"ה קבע את תמוז שיהיה חודש מלא של 30 יום ולא 29 כפי קביעותו כל השנים, וכך התקיים "קרא עלי מועד לשבור בחורי".

ולמה הקדוש ברוך הוא מפרסם את החסדים והטובות שעושה עמנו ואילו את העונשים הקב"ה משתדל להצניע ולהסתיר, כי הקב"ה מלא רחמים לא רוצה להעניש אותנו חלילה וגם כשנאלץ הוא כביכול מתבייש בזה ורוצה להסתיר זאת, אבל כל טובה שעושה עמנו הקדוש ברוך הוא מפרסם בכדי שנדע כמה הוא אוהב אותנו מאוד.